Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 200 (2202) ♦ Середа, 27 жовтня 1999 року ♦ Ціна договірна

27 жовтня

✔ 1745 р. Народився Максим Березовський, видатний український композитор.

✔ 1939 р. На Народних Зборах у Львові ухвалено рішення про возз'єднання Західної України з УРСР у складі СРСР.

✔ 1991 р. У Ташкенті підписано договір про основи міждержавних відносин між Україною та Республікою Узбекистан.

Пам'ять героїв безсмертна

До 55-ї річниці визволення України

Звернення Верховної Ради України до українського народу

Шановні співвітчизники!
Дорогі ветерани!

Український народ урочисто відзначає 55-ту річницю завершення визволення України від німецько-фашистських загарбників.

У ці пам'ятні дні ми віддаємо глибоку шану тим, хто вистояв у жорстокому двобої з найлютішим ворогом людства — фашизмом, звільнив рідну землю від окупантів, тим, хто дав нинішньому і прийдешнім поколінням нашого народу можливість жити і творити свою державу.

Ми схиляємо голови перед світлою пам'яттю героїв, які ціною свого життя відстояли честь і свободу Вітчизни, врятували європейську і світову цивілізацію від коричневої чуми. Назавжди збережемо в своїх серцях світлі образи воїнів-визволителів, чий вік вкоротили рани війни і негаразди нашого сьогоднішнього життя.

Довгим, тяжким був шлях до повного визволення України від ненависного ворога. Ви достойно пройшли його.

55-ту річницю визволення України ми відзначаємо у скрутний час. Народні депутати України вбачають свій високий громадський обов'язок у тому, щоб надійно захистити життєві інтереси ветеранів, сімей тих, хто віддав життя за свободу Вітчизни, оточити їх турботою і повсякденною увагою.

Ми глибоко шануємо безсмертний подвиг фронтовиків, народних месників, які відважно діяли на тимчасово окупованій ворогом території, трудівників тилу, організаторів військової економіки, творців бойової техніки, діячів науки і культури, змістом життя яких було: «Все для фронту, все для Перемоги!».

Безсмертний подвиг воїнів-визволителів, здійснений в ім'я свободи нашої Батьківщини, її щасливого майбутнього, житиме у віках!

Із святом вас, дорогі ветерани — учасники визволення України!

м. Київ, 22 жовтня 1999 року.

Фото Володимира ОЧЕРЕТНОГО.

Я вам пишу...

Виборець радить кандидатові у Президенти

На Волині зібрався форум — за зміни у державі. Так далі жити не можна! Ми вважаємо, що доб'ємося змін тільки у тому, разі, якщо змінимо Президента. Ми закликаємо громадян України проголосувати за єдиного кандидата у Президенти — Євгена Марчука!

А йому ми даємо наказ: докласти всіх зусиль, щоб наше життя стало кращим — нам набридло бути жебраками.

Пропонуємо громадянам України підхопити нашу естафету.

За дорученням волинян САВИЦЬКА.

Луцьк.

Врожай-99

Соняшник — культура ліквідна

Більш як 2,5 млн. тонн — такий загальнодержавний соняшниковий ужинок нинішнього року. Однією з перших закінчила збирання Одещина, де олійною культурою було засіяно 225 тисяч гектарів. Тепер і КСП, і фермерів припортової області обсіли посередники-трейдери, аби перехопити оте насіння, мати на ньому «навар». Та більшість господарств регіону об'єднало навколо себе ВАТ «Одеський олієжиркомбінат», продавши їм акції підприємства, надавши кредити, уклавши взаємовигідні угоди. Туди передусім і йде насіння. Вироблювані комбінатом олія, маргарин, майонез поступово витісняють з ринку привозні продукти, істотно впливають на ціноутворення.

Роз'яснення

Центральної виборчої комісії щодо заборони проведення передвиборної агітації, що супроводжується наданням виборцям безплатно або на пільгових умовах відповідно товарів, послуг, цінних паперів, грошей, кредитів, потерей, інших матеріальних цінностей

Конституція України гарантує громадянам України право брати участь в управлінні державними справами, вільно обирати і бути обраними. Вибори Президента України є вільними і відбуваються на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування.

Передвиборна агітація може здійснюватися у будь-яких формах і будь-якими засобами, що не суперечать Конституції України та законам України.

З метою забезпечення реалізації і захисту конституційних виборчих прав громадян при проведенні виборів Президента України, рівності можливостей для всіх кандидатів у Президенти України під час проведення виборчої кампанії Центральна виборча комісія роз'яснює, що відповідно до вимог частини третьої статті 33 Закону України «Про вибори Президента України» забороняється проведення передвиборної агітації, що супроводжується наданням виборцям безплатно або на пільгових умовах відповідно товарів, послуг, цінних паперів, грошей, кредитів, лотерей, інших матеріальних цінностей.

Порушення цієї вимоги Закону тягне за собою кримінальну відповідальність.

У номер

Тепер квартплата страшніша від автомата

Заборгованість ветеранів Великої Вітчизняної війни за житлово-комунальні послуги станом на 1 жовтня буде списано. Відповідну постанову прийняв Кабмін. Борги обіцяють покрити за рахунок бюджетного фінансування низки міністерств.

До 55-річчя визволення України у Донецьку встановлено меморіальну дошку журналістам-фронтовикам.

У столичному Палаці спорту відкрилася 8 міжнародна виставка «Охорона здоров'я-99».

Тривають пошуки чотирьох дорослих і дитини, котрі кілька днів тому на катері вийшли в море (Судак, Крим) і досі не повернулися.

P.S.

СПРОБУЙ І ВИГРАЙ!

Традиційно «ГУ» проводить серед своїх передплатників розіграш заохочувальних призів. Тим, хто зробив свій вибір і передплатив нашу газету на 6 місяців — до кінця року, необхідно надіслати до редакції копію передплатної квитанції. На конверті обов'язково зробіть позначку «Передплата-99». Розігруватимуться найрізноманітніші призи. І все це завдяки нашим спонсорам:

13. Алуштинському санаторію «Ветеран» (головний лікар Микола Федоров) — путівка до санаторію.

14. Південному НДІ морського рибного господарства та океанографії (директор Євген Губанов) — набір лікувального препарату «Біполан».

Нагадуємо, що в розіграші заохочувальних призів візьмуть участь і ті, хто передплатив «ГУ» одразу на весь рік (копії їхніх передплатних квитанцій зберігаються у редакції). Поспішіть зробити свій вибір на користь «Голосу України». Терміни передплати обмежені. Спробуйте своє щастя і в розіграші заохочувальних призів. Стежте за наступними номерами «ГУ», де буде продовжено список призів і наших спонсорів. Нехай вам щастить!

До дня виборів залишилось 4 дні

У номер

Крило праве і ліве

Олександр Мороз на прес-конференції сенсаційно оголосив, що продовжить боротьбу за вихід до другого туру президентських виборів. Він зауважив, що про зміну визначеного «канівцями» лідера не йдеться. Ним залишається Євген Марчук, який може зібрати найбільшу кількість голосів виборців у правому політичному спектрі, і тим самим не допустити Л. Кучму до другого туру.

Тому відпрацьовується варіант, коли у другому турі виборів разом з Євгеном Марчуком буде Олександр Мороз. У разі успішного розкладу сил «громадяни України вперше отримають можливість голосувати ЗА, вибираючи кращого із двох представників «канівської четвірки», а не ПРОТИ, як це було завжди при виборі «меншого зла».

Можливі нові домовленості

Учора відбулась остання прес-конференція «канівської четвірки». Остання, бо за рішенням її учасників такого альянсу більше не існує.

На початку прес-конференції, яка знову припізнилася на кілька годин, Олександр Ткаченко, як і обіцяв днем раніше, повідомив про остаточне рішення учасників «квартету».

Як пам'ятаємо, попередньо домовилися підтримати кандидатуру Євгена Марчка. Трохи пізніше лідер соціалістів, за словами О. Ткаченка, без погодження з партнерами в односторонньому порядку виступив із заявою перед журналістами: від імені політради СПУ він іде на вибори один, але підтримуючи рішення «канівської четвірки». На останній прес-конференції Голова Верховної Ради, кандидат у Президенти О. Ткаченко назвав цю підтримку умовною. «Нам не вдалось умовити Мороза виконати попередні домовленості. Ми також втрачаємо шанси і можливості в тому, що наш електорат мобільно спрацює». Виходячи з цих обставин і додаткових консультацій, «четвірка» розпалася поки що на чотирі одиниці. Схоже, попереду нас чекають нові альянси.

Несподівані. І передбачувані. Ткаченко наголосив, що паралельно цими днями проводив консультації з Петром Симоненком, і політрада Селянської партії дала згоду, щоб Олександр Ткаченко об'єднався з лідером Компартії. «Таким чином я буду іти у блоці з Симоненком», — заявив Ткаченко. Проте за день Олександр Миколайович обіцяв назвати єдиного кандидата.

Євген Марчук був лаконічніший: «У зв'язку з рішенням Мороза ми автономно ведемо виборчу кампанію». Є. Марчук також може виступити в дуеті — з Володимиром Олійником. Сам Олійник «не хоче звинувачувати нікого з кандидатів», але обіцяв поділитися цікавою інформацією після виборів, щоб «у нас не було розчарувань навіть щодо одного кандидата, який не може діяти як зрілий політик». Він також підтвердив, що продовжує консультуватися з Євгеном Марчуком, хоча обидва розуміють, «що це вже інша угода». На цьому прес-конференція завершилася. На запитання журналістів у колишніх партнерів не було ні часу, ні фізичної можливості.

Дайте свій прогноз на 31 жовтня

Суперпропозиція від «Голосу України»: назвіть прізвища кандидатів у Президенти, котрі, на вашу думку, вийдуть у другий тур. А може, на ваш погляд, його й зовсім не буде. Тоді вкажіть прізвище переможця в першому турі виборів Президента. Той, хто правильно назве результати голосування, одержить передплату «Голосу України» на перше півріччя 2000 року. Свої прогнози надсилайте на листівках або телеграмами зі штемпелем не пізніше 30 жовтня ц. р.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4. Зробіть позначку «Прогноз на 31 жовтня».

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Склали бюджет і розслабилися

Прес-конференція Голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка була планова: на тему роботи парламенту за жовтень.

Вибори виборами, але життя не завершується 31 жовтня. На думку Олександра Ткаченка, виборчі перегони не позначилися на продуктивності роботи Верховної Ради. Із більш ніж 420 законопроектів з графіка четвертої сесії ВР за два місяці вже розглянуто значну частину — 188. У жовтні депутати розглянули майже 90 законопроектів, із них 32 прийняли у першому читанні. Головним документом для розгляду протягом трьох сесійних тижнів листопада, звісно, стане проект державного бюджету на 2000 рік. Голова ВР наголосив, що варто об'єктивніше підійти до формування доходної частини і раціональнішого використання видатків. Адже протягом минулих п'яти років держбюджет виконувався лише на 23—25%. «Це ще раз свідчить про низький рівень кваліфікації тих, хто готує і доходну, і витратну частину, — сказав О. Ткаченко. —І коли бюджет затверджується у Верховній Раді, на цьому, мабуть, і завершується вся організаційна діяльність виконавчої структури».

Олександр Ткаченко, говорячи про брудні виборчі технології, сказав, що отримав інформацію про теракт, який готується проти нього у двох місцях: у машині та біля дому чи Верховної Ради. І навіть знає прізвища і телефони тих людей. Кандидат не виключає, що це може бути провокація, однак хоче зустрітися з керівниками відповідних органів. Водночас Олександр Ткаченко не вітав наказ міністра внутрішніх справ про введення з 25 жовтня напередодні виборів посиленого режиму охорони кандидатів у Президенти і громадського порядку. Він вважає, що це не що інше, як введення особливого стану в державі без погодження з вищим законодавчим органом.

— Хіба у нас раніше виборів не було? Чи то Президента, чи то депутатів Верховної, чи то місцевих рад? Чи не обирали мера Києва? І що, особливий режим вводився? — риторично запитав Олександр Ткаченко. — Нічого подібного. Були феєрверки, гуляли, святкували, співали і танцювали всі, а потім прийшли аж 49 відсотків на вибори...

Зі слів Олександра Ткаченка з'ясувалася ще одна деталь ночі у парламенті з неділі на понеділок, коли «канівська четвірка» визначалася з єдиним кандидатом. З «четвіркою» працював і комуніст Петро Симоненко. «Він не прийшов сам на цю зустріч, ми запросили», — наголосив О. Ткаченко. І тут же нагадав, що коли формувалася «канівська четвірка», Симоненка запрошували до неї серед перших. Однак ані раніше, ані тепер лідер комуністів не погодився зійти з індивідуального на колективний шлях. Хоча саме Олександр Миколайович пропонував Петру Миколайовичу піти на модель «чотири плюс один».

Олександра КУЧЕРЯВА.

Голос кожного — вирішальний

Виборчий лікнеп

Ми продовжуємо інформувати наших читачів про процедуру президентських виборів, які відбудуться у неділю, 31 жовтня. Нагадаємо, що порядок голосування — такий самий, як на минулих парламентських виборах.

Виборчі дільниці будуть відкриті з 8-ї до 20-ї години. Кожен голосує особисто за місцем прописки (або тимчасового перебування — в лікарнях, на кораблях, в тюрмах тощо, де також створено виборчі дільниці). Голосування за інших, у тому числі й близьких родичів, заборонено. Виборчі бюлетені видаватимуть на підставі списку виборців. Тому не забудьте взяти з собою паспорт або іншу посвідку. Член дільничної комісії, видаючи бюлетень, розписується на бюлетені та контрольному талоні. Ви, отримавши бюлетень, — у списку виборців.

Щоб проголосувати за обраного вами (і лише!) кандидата, у бюлетені робите позначку «плюс» (+) або іншу в квадраті проти прізвища вашого уподобанця. Пам'ятайте: обираєте лише одного. Якщо не бажаєте підтримати жодного з претендентів на президентство, робите позначку в квадраті проти слів: «Не підтримую жодного кандидата у Президенти України». Заповнений бюлетень опускаєте в скриньку.

Про інші нюанси голосування ми попросили розповісти секретаря Центральної виборчої комісії Ярослава ДАВИДОВИЧА:

— Якщо людина за станом здоров'я може проголосувати лише вдома, за скільки днів до виборів їй треба звертатися на виборчу дільницю?

— За три дні до виборів треба написати заяву до дільничної виборчої комісії. За день до виборів буде складено список виборців, які голосуватимуть удома. Організовують і проводять таке голосування не менш як троє членів виборчої комісії, які повинні бути представниками різних блоків (партій).

— Як можна проголосувати громадянам України, якщо в день виборів вони перебуватимуть за кордоном? Скажімо, в гостях у родичів чи за турпутівкою?

— Перед виїздом треба отримати довідку з виборчої дільниці про виключення зі списку виборців. А тоді в тій країні, де перебуватиметеся в день виборів, можна звернутися з цією довідкою і паспортом до представництв України, де утворено виборчі дільниці, і проголосувати. На відміну від закону про вибори народних депутатів, тепер включаються до списків виборців і мають право проголосувати за кордоном не тільки працівники українських посольств і установ, розташованих за кордоном, а й усі громадяни України, котрі з тих чи тих причин перебувають за її межами.

— Що буде з невикористаними бюлетенями? Чи не можуть вони стати засобом для зловживань під час виборів?

— Згідно із законом невикористані бюлетені ще до відкриття виборчих скриньок відразу підраховуються і погашаються. Відокремлюється лівий верхній куточок бюлетеню. Оголошується кількість таких бюлетенів і заноситься до протоколу. Після цього контрольні талони й погашені невикористані бюлетені запаковуються і запечатуються.

— Якщо кандидат у Президенти зніме свою кандидатуру вже після виготовлення виборчих бюлетенів, як це буде позначено?

— Проставлятиметься штамп — «Вибув». Якщо хтось із кандидатів зніме свою кандидатуру, ЦВК прийме спеціальну постанову. Звісно, передруковуватися бюлетені не будуть.

— До кого звертатися людям, якщо вони стануть свідками порушень виборчого законодавства під час голосування?

— Передусім до голови дільничної виборчої комісії, на території якої вони голосують. Людина має право також потім звернутися зі скаргою до вищої комісії чи до суду.

Юліана ШЕВЧУК

P. S. Днями оприлюднено зміни до виборчого закону, зініційовані тимчасовою спеціальною комісією Верховної Ради із забезпечення виборчих прав громадян. Ідеться про те, що відразу після завершення голосування всім без винятку членам територіальних і дільничних виборчих комісій (які сформовані з представників усіх кандидатів у Президенти) вручатимуть протоколи з підрахунками результатів голосування на дільниці. Це — ще один крок до чесності й прозорості виборів.

Агонія. Президентові «хочеться дати в пику»

Про це своє хуліганське бажання Президент України Леонід Кучма заявив у Дніпропетровську під час прес-конференції, сюжет з якої без купюр передав канал СТБ у понеділок увечері і яку процитував «Інтерфакс-Україна».

Л. Кучма протестував проти думки опонентів, нібито він контролює всю пресу в Україні. Заперечуючи це, він назвав «Сільські вісті», «Голос України», «в яких не знайдеш жодної статті про Президента, де не було б бруду». «Там такий бруд, що хочеться підійти і дати в пику, щоб ніколи в майбутньому не кортіло цього робити. Я колись це зроблю обов'язково», — обіцяв Президент.

Брутально, Леоніде Даниловичу, брутально! А раніше ви казали, що існування цих газет свідчить, що в Україні є свобода слова... А тепер — у пику. Невже з дамами битиметеся? Якось не по-чоловічому виходить. От і сьогодні ми вас «дістаємо», але як вам іще цивілізовано відповісти можна? Залишається сподіватися, що вам ніколи в майбутньому «не кортітиме цього робити». А як усе-таки закортить, поставте гумового «хлопчика для биття». Це знімає стрес.

А втім, ваше бажання, як відомо, — закон для підлеглих. Вони вже не раз погрожували розправами журналістам нашої газети. Щоправда, навіть вони не опускалися до «пики», вони, хоча й з нецензурними висловами, але по голові обіцяли. Що ж, якщо інших аргументів бракує, в хід ідуть кулаки. А може, кулі? Або шкода витрачатися?

У Дніпропетровську Леонід Кучма намагався довести аудиторії, що веде чесну виборчу кампанію. «Я відкидаю всілякі звинувачення на мою адресу», — сказав він. І далі: «Покажіть, що Президент сказав щось про своїх опонентів чи «наїхав» так, як це роблять вони. Я не дозволив собі жодного нецивілізованого слова стосовно них, а ви проаналізуйте, що вони кажуть про Президента». Якщо під нецивілізованим Леонід Данилович розуміє лише брутальну лайку, тоді звичайно.

А ще Леонід Данилович звернувся до журналістів із проханням назвати йому «хоч би одну газету Президента». Та розгорніть будь-яку, пане Кучмо, крім тих, журналістам яких ви збираєтеся «дати в пику», або тих, чиї наклади не потрапили до читача...

Ви, щоправда, казали, що бруднішої кампанії не було й не буде в жодній державі світу. Звичайно, звинувачуючи в цьому своїх опонентів, що вони, мовляв, «переступили межу», їхні дії ви назвали «політичним бандитизмом». А ці бездоказові звинувачення і хуліганські бажання — не означає «переступити межу»?

Вікторія СВІТЛАНОВА.

Не виконав вимог закону — автоматична відставка

Від центру можна чекати сюрпризів

Регіон: політичний спектр

До виборів лишилося кілька днів, а центр, зокрема Кіровоградська область, як і раніше, лишається «тихим болотом», до якого лише зрідка долинають відголоски столичних подій...

На пересічного громадянина створення «Злагоди» накотилося могутньою хвилею публікацій у місцевих ЗМІ, яка врешті-решт змушена була відкотитися назад, наразившися на стіну цілковитої байдужості. Життєві негаразди, невиплачені зарплати і пенсії виявилися сильнішими за гучні гасла про прекрасне майбутнє України.

Майже одночасно із «Злагодою» у Кіровограді створилося власне об'єднання народно-патріотичних сил «Правда проти сили». Натхненником його стала Федерація профспілок області, а до лав об'єднання залучилися представники місцевих осередків Соціалістичної, Комуністичної партій, «Громади», УРП, УСДП, Всеукраїнської партії трудящих, комсомолу, Соціалістичного конгресу молоді, Молодого руху, профспілок, громадських організацій. Разом із «Злагодою» це об'єднання стало найживучішим в області, і після деяких рокіровок його основні складові — ФДПУ та Соцпартія — трансформувалися у передвиборний штаб Олександра Мороза, який сьогодні є найактивнішим серед штабів, опозиційних до діючого Президента.

Створення коаліції осередків політичних партій «Єдність», начебто для вирішення економічних проблем регіону, відбувалося пишно, з усіма атрибутами столичних політичних шоу. Однак консолідації, задуманої верхівкою реанімованої ДемПУ, не вийшло. Присутні розуміли, що економічна фабула є лише приводом, а насправді йдеться про можливість підтримки на виборах єдиної кандидатури, причому цілком конкретної. Тож бажаної єдності не вийшло.

І все ж формально «Єдність» відбулася. Свої підписи під її економічною програмою поставили керівники осередків восьми політичних партій. Та штучно створеному дитяті судилася неприваблива доля —одразу піти в забуття. Осередки партій, так і не знайшовши спільного стрижня, розбрелися по різних політичних блоках, підтримуючи різних політичних лідерів.

Після організованого шоу на деякий час пішла в небуття і кіровоградська організація ДемПУ. До речі, після відомого «двірцевого перевороту», що привів до усунення від керівництва партією Володимира Яворівського, її у Кіровограді логічніше було називати партія «Артеміда». Бо генеральний директор цього підприємства народний депутат України Ганна Антоньєва, яка очолила ДемПУ, зробила все можливе, щоб існуючий досі лише формально осередок став на Кіровоградщині чи не найчисельнішим серед осередків інших партій. Звісно ж, за рахунок працівників своїх підприємств...

Взагалі сам факт, що «Артеміда» почала підтримувати Леоніда Кучму, для багатьох кіровоградців виявився дещо несподіваним. Можна тільки здогадуватися, що зіграло вирішальну роль у такому нелогічному виборі: особиста симпатія до Президента чи політичний розрахунок? Адже півтора року тому Ганна Антоньєва вела передвиборну кампанію майже на антипрезидентській позиції, переможеним виявився не хто інший, як Ігор Шаров, дуже близька до Леоніда Кучми людина, в недалекому минулому його радник.

Однак важко шукати логіки в діяннях політиків. Тож, мабуть, не варто дивуватися, що, виливши одне на одного чимало бруду, нині Ганна Антоньєва і Ігор Шаров крокують в одній зв'язці задля забезпечення перемоги «єдиному і незамінному».

Враховуючи пасивність і інертність більшості осередків політичних партій, навіть тих, що входять до прікнопам'ятної «Злагоди», практичного випаду із боротьби ще недавно дуже сильного Народного руху (його лідери, схоже, так і не змогли оговтатися після розколу та трагічної загибелі В'ячеслава Чорновола), можна було прогнозувати, що основна боротьба на Кіровоградщині триватиме між двома антагоністичними таборами: з одного боку, представники органів державної влади і «Артеміда» підтримують Леоніда Кучму, з другого — Федерація профспілок області, підсилена Соцпартією, агітує населення за Олександра Мороза. Значну частину лівого електорату заберуть Петро Симоненко і Наталія Вітренко, а не всі праві (недавні прихильники Руху) підтримають Леоніда Кучму. Значна частина, зважаючи на безперспективність власних лідерів, все ж віддасть голоси за Олександра Мороза, який у свідомості людей асоціюється уже не так із «лівим» крилом політичного спектра, як із його «центром».

Боротьба між двома таборами справді набрала обертів. Профспілки і Соцпартія не раз звинувачували органи державного управління у порушенні Закону «Про вибори Президента України», а голова облдержадміністрації Валерій Кальченко кілька разів публічно заявляв, що має намір подати на політичних опонентів позов до суду за наклеп.

І все ж, виходячи із сказаного, мабуть, не варто перебільшувати значення політичних партій і блоків у результатах майбутніх виборів. Євген Марчук, перебуваючи в Кіровограді, з цього приводу сказав, що кількість членів усіх політичних партій, разом узятих, не налічує і мільйона, а це менш як два відсотки населення України. Та й не треба забувати уроків минулорічних виборів. За партії лівого спрямування тоді на Кіровоградщині проголосувало понад п'ятдесят відсотків виборців, але в мажоритарних округах жоден кандидат від цих партій не пройшов. А це означає, що у свідомості людей переважає абстрактна ідея. Виборець може проголосувати за якусь із партій і водночас викреслити особу, яка її представляє...

* * *

Останнім часом населення області чітко розділилося на три категорії: «кучмістів», «антикучмістів» і тих, хто, можливо, уже й визначився, за кого голосуватиме, але, дотримуючись бєліковського «як би чого не вийшло...», воліє утримуватися від будь-яких коментарів на актуальну тему.

Леоніда Кучму підтримують насамперед державні службовці, які понад усе бояться втратити роботу. Однак це аж ніяк не означає, що всі вони голосуватимуть за нього. Бо говорити одне — службове становище зобов'язує, а вибори будуть таємними... Підстави для такого висновку дає спілкування з деякими працівниками облдержадміністрації. Тож імовірно: те, що видається за монолітний фундамент, 31 жовтня може дати істотну тріщину, і п'єдестал не витримає героя...

Дещо несподівана заява освітян області про підтримку Леоніда Кучми. Вчителі, напевне, забули, як місяцями страйкували, вимагаючи зароблені гроші (до речі, заборгованість і сьогодні сягає астрономічних сум), і вирішили своїм вибором геть перекреслити власне майбутнє і майбутнє дітей, яких навчають. Бо динаміка правління нинішнього Президента та його оточення показує, що ще п'ять років держава такого глумління над собою не витримає. Але і з приводу цієї заяви можна сказати: кілька підписів аж ніяк не означають, що за Леоніда Кучму одностайно проголосують усі вчителі області. Такі само заяви друкують і від імені колективів промислових підприємств, громадських організацій тощо. Основна небезпека від них полягає в тому, що багато людей досі беззаперечно вірять друкованому слову і цілком можуть проголосувати «за» на знак підтримки містичного колективу заводу.

Основна категорія справжніх прихильників Леоніда Даниловича — ті, хто за час його правління досяг високих державних посад чи великих прибутків у бізнесі. Тобто люди, яким є що втрачати і які «кістьми ляжуть», щоб забезпечити перемогу покровителю. Але таких — одиниці, і їхній вплив на маси — відносний, бо, повторюю, вибори — таємні.

Не можна обминути увагою ще кількох закономірностей. Всі зустрічі з кандидатами відбуваються з повним аншлагом, і кандидатів зустрічають саме тими гаслами, які їм до вподоби. У цьому штаби підтримки спрацьовують на «відмінно». Однак, побувавши на кількох із них, можна переконатися, що контингент збирається майже один і той самий. І пояснюється зацікавленість людей до таких заходів не лише прихильністю до певного кандидата, а скоріш недоступністю цікавих видовищ для основної маси населення. Тож зустрічі ці значна частина присутніх сприймає як безплатне шоу. Показовим у цьому і є випадок в одному з райцентрів. Знаний хлібороб, зустрічаючи кандидата в Президенти, від щирого серця запевняв того, що лише він може врятувати Україну, і народ одностайно за нього проголосує. З'ясувалося, те саме цей хлібороб казав і тим кандидатам, які побували в районі раніше... Цікава селянська філософія, яка ще раз підтверджує всю непередбачуваність вибору сільської глибинки... Хоча щодо основного настрою населення помилитися важко. Його добре охарактеризував голова обкому Соцпартії Микола Садовий. Після супроводу Олександра Мороза по області, на сесії Кіровоградської міськради, він сказав: «Я знав, що Кучму в народі не люблять, але щоб його так ненавиділи...»

Люди, яким є що втрачати, кістьми ляжуть, щоб забезпечити перемогу покровителю Кучмі

* * *

Один із професорів Кіровоградського державного педуніверситету, який протягом тривалого часу вивчає вплив сонячної активності на соціальну активність мас, дійшов висновку, що пік соціальної напруженості в області має настати наприкінці жовтня. Та, мабуть, не треба бути великим провидцем, щоб передбачити очевидне. Так само, як і зробити деякі конкретні висновки, навіть зважаючи на всю непередбачуваність змальованої вище ситуації в області. Так, ні в кого не викликає сумніву, що основна боротьба відбуватиметься між трьома, а якщо «канівська четвірка» не зможе дійти згоди щодо єдиного кандидата, — чотирма претендентами на президентську посаду. Згідно із соціологічними дослідженнями Соціалістичної партії перша четвірка: Мороз, Марчук, Кучма, Симоненко. Але особливо довіряти таким дослідженням не варто. Єдине, що можна зазначити з огляду на нинішню ситуацію і настрій людей: надзвичайно нелогічно буде, якщо нинішній Президент посяде перше місце. Це спонукатиме до деяких роздумів про можливість фальсифікації виборів...

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

Видовища є, от би хліба ще...

За територією і населенням, а отже, й за кількістю виборців Закарпатська область — найменша в Україні. Якщо до виборчих урн 31 жовтня прийдуть усі, хто має право голосу, то це буде трохи більш як 880 тисяч осіб. Та все ж Закарпаття, попри таку кількість електорату, увагою з боку кандидатів у Президенти України не обійдене. Значною мірою, напевне, тому, що край має унікальне географічне розташування, межуючи відразу з чотирма державами. Такі самі унікальні природно-рекреаційні та сировинні ресурси.

Партії. На електоратному полі Закарпаття «пасуться» 30 політичних партій, майже 200 громадських організацій та близько 30 національно-культурних товариств. А реальний вплив їх на свідомість виборця, запевняють деякі засоби масової інформації області, значно менший, ніж релігійних громад. За кількістю членів найпотужніша й найбільша СДПУ (о). Далі йдуть СелПУ НДП, СПУ, КПУ та НРУ. Із виборцями Закарпаття вже зустрілися Олександр Мороз, Наталія Вітренко, Євген Марчук, Петро Симоненко, Юрій Костенко, Леонід Кучма, а Геннадій Удовенко навіть здійснив сходження на Говерлу. Безперечно, приїзд того чи іншого кандидата і його спілкування з людьми дещо змінює рейтингові показники, хоч загалом вони стабільні. Кожна група соціологів залежно від того, хто «замовляє» їй дослідження, виводить свій рейтинг. І це особливо помітно у засобах масової інформації. І все ж найвідоміші у краї прізвища Л. Кучми, Є. Марчука, О. Мороза, О. Ткаченка, Н. Вітренко, П. Симоненка, Г. Удовенка та Ю. Костенка.

Стосовно Леоніда Кучми. У громадській свідомості він не такий імпозантний, як Євген Марчук, не такий оратор, як Олександр Мороз, але як глава держави оперативно зреагував на біди, пов'язані з минулорічною повінню. Низка нормативно-правових актів, прийнята, як вважають, з його ініціативи, певною мірою дала можливість розв'язати деякі проблеми економіки краю, погашення боргів у виплаті пенсій та інших соціальних виплат. Люди, котрі пережили на своєму віку кілька влад і кілька стихійних лих, кажуть: ми були і під мадярами, і під чехами, і під румунами, і під руськими, але такої допомоги, як нинішня Україна, нам не надавав ніхто. А інші вважають, що це — звичайний обов'язок глави держави.

Найпотужніше представництво в окружних та дільничних виборчих комісіях мають такі партії і блоки: СПУ, КПУ, ПЗУ, ПСПУ, НРУ, УСДП, а також штаби Кучми, Ткаченка, Марчука, Мороза, Кармазіна, Костенка. Проте надходять заяви від членів окремих комісій про складання повноважень у зв'язку з тим, що з ними особисто мова про згоду на це не йшла. Таких заяв понад п'ятдесят.

Агітація. Чітко визначилися щодо підтримки того чи іншого кандидата у Президенти обласні засоби масової інформації. На боці Леоніда Кучми — державні газети «Новини Закарпаття», «Карпаті ігаз со» («Карпатське слово правди», виходить угорською), «Молодь Закарпаття-реформа», а також «Орбіта-логос» (засновники — видавництво «Закарпаття», українсько-американське підприємство «Вест-Трейд»), «Соціал-демократ» (засновник — бюро Закарпатського обкому СПДУ (о) і певною мірою — тижневик «Срібна Земля-Фест» (засновник рекламно-видавнича компанія «Фест»). За Євгена Марчука агітують тижневики «Срібна Земля» (засновник концерн «Срібна Земля»), «Карпатська Україна» (засновник — мале колективне підприємство «Редакція газети «Карпатська Україна») та «Вісті тижня» (засновник — ТОВ «Рекламно-інформаційно-видавниче агентство «Прес-сервіс»). Третє за тиражністю місце належить «Зорі Карпат» (засновник —Закарпатська обласна рада Селянської партії України), яка підтримує Олександра Ткаченка. Далі йдуть газета «Р. І. О» (засновник ТОВ «РВФ «Тиждень-прес»), що веде агітацію за Олександра Мороза, тижневик «Карпатський голос» (засновник — крайова організація НРУ) — за Геннадія Удовенка, та «Карпатська правда» (засновник — Закарпатський обком КПУ) — за Петра Симоненка. Тиражність та періодичність виходу в світ більшості цих видань коливаються. Розповсюджуються вони читачам то за договірними цінами, то безоплатно. Принцип переконання читача: наш кандидат — найкращий!

Проза життя. Чи не найпромовистіша така картинка наших буднів: скромно вмостившись на лавці біля стенду з портретами — своєрідним іконостасом — наших кандидатів у Президенти, старенька жінка сором'язливо (очі долу) простягує перехожим переламану руку із затиснутою пластмасовою чашечкою. На денці чашечки — кілька п'ятита десятикопійкових монет. Тим часом вартість одного портрета кандидата, виконаного на найсучаснішому поліграфічному рівні, більша, ніж уміст чашечки, у кілька разів. На це кошти є. Як і на різноманітні бучні шоу із феєрверками.

Видовиська маємо.
А як із хлібом?

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород.

Хроніка. Факти. Події

✔ Київ

Завдання Іванченку було не підривати, а втікати

Голова комітету з геополітики Держдуми РФ Олексій Митрофанов заявив на прес-конференції в Києві, що правоохоронні органи України наполегливо відмовляються робити графологічну експертизу копії «протоколу першого допиту Володимира Іванченка», написаного рукою обвинувачуваного.

Як повідомляють «Киевские ведомости», документ було передано на особистий факс Митрофанова. Там В. Іванченко зізнається, що «лише виконав договір з Наталією Сокуренко, яка представилася довіреною особою Наталії Вітренко: «Коли почуєте вибухи, то втікайте вбік, вас три дні потримають і випустять... Там уже все вирішено, ніхто не буде ображати».

Із документа випливає, що «Іванченко ніякого вибухового пристрою в натовп не кидав». За повідомленням агентства «Інтерфакс-Україна», «Наталя Сокуренко запропонувала Іванченку 3 тисячі доларів за відсидку в холодній».

Незважаючи на те, що почерк Іванченка в протоколі визнали і його мати, і цивільна дружина його брата, графологічну експертизу слідчі органи не провели. «У СБУ запропонували панові Митрофанову самому довести автентичність документа», — пише газета.

Олексій Митрофанов також висловив здивування, що низка російських та українських ЗМІ ще до суду назвали підслідчих злочинцями.

«Киевские ведомости» також повідомляють, що експерт Юрій Сокол, який приїхав з Москви, ставить під сумнів факт про кинуті дві гранати РГД-5 — у цьому разі великої кількості жертв не уникнути. Експерт припускає, що або «у гранатах було менше вибухівки», або «кидали вибухові пакети».

Дивним видається і той факт, що арсенал зброї знайшли в садибі Іванченка лише з третьої спроби. О. Митрофанов припустив, що гранатомет «сховали в землі якось неохайно».

Прес-конференцію також відвідала мати В. Іванченка. Вона повідомила про скарги сина, якого б'ють у слідчому ізоляторі. «Мамо, б'ють так, що визнаєш усе, що завгодно», — цитує газета слова обвинувачуваного.

✔ Єреван

Чи погодиться церква з владою?

Сьогодні стане відомо ім'я 132-го Вірменського Католікоса, якого обирають на Національному церковному соборі. Цілком імовірно, що ним стане архієпископ Араратської єпархії Гарегін Нерсесян. Саме його кандидатуру лобіювала влада республіки. Вірменського Католікоса затверджуватимуть 455 представників від 29 єпархій Вірменської Апостольської церкви.

✔ Бухарест

Демократія — перепустка в ЄС

Прогрес у розвитку демократії і правової держави — ця умова, потрібна для вступу Румунії до Європейського союзу, реалізується нині найуспішніше.

Про це заявив представник Єврокомісії в Румунії Фокіон Фотіадіс. Він відзначив також успіхи країни в приватизації, реструктуризації фінансово-банківської системи. Водночас Фотіадіс гостро критикував економічну ситуацію в Румунії, зокрема, макроекономічну нерівновагу та економічну нестабільність. Нагадаємо, що приблизно два тижні тому Бухарест отримав запрошення до переговорів щодо вступу до ЄС. Керівництво країни розцінило це як успіх зовнішньої політики Румунії.

✔ Фотофакт

Близько тисячі гостей, заплативши загалом один мільйон доларів, зібралися вчора на вечірку з нагоди дня народження першої леді США. Кошти підуть у фонд, з якого фінансується нинішня кампанія обрання Хілларі Клінтон у сенат. До речі, дружина президента не приховує свого віку — їй лише 52!

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств. Фото АП.

На шляху до табору країн «третього світу»

Очевидними є деякі міжнародні здобутки нашого Президента: блискуче патронування концертів іноземних поп-зірок, різноманітні нагородження, влаштування самітів... Інші досягнення слід, мабуть, шукати за допомогою мікроскопа

Україна посіла гідне місце у світі, всі її поважають і з нею рахуються, вона має незаперечний міжнародний авторитет. Так без зайвої скромності оцінюють у нас свою роботу ті, хто визначає міжнародну діяльність нашої держави. Або ще так: «...Послідовна, зважена зовнішня політика нашої держави, яку не лише в Україні, а й скрізь у світі уособлюють з ім'ям Президента України, користується широкою підтримкою населення», — це з одного з недавніх виступів міністра закордонних справ України Бориса Тарасюка.

Авторитету на всіх не вистачить

Не хочеться нікого розчаровувати, але всі балачки про «себе улюблених» стають надто очевидною демагогією й викликають навіть роздратування, щойно чуєш: десь знову затримано наших громадян, а на вовтузню Києва, який традиційно «робить усе можливе і тримає ситуацію під контролем», абсолютно не зважають. Мовляв, «якась там Україна...» От і виходить: поки в Києві самозахоплюються й самовихваляються, громадяни України гниють у в'язницях, їх судять усі, кому охота, наші судна арештовують та продають з аукціонів тощо. Можливо, міжнародна слава нашого Президента й держави загалом поширюється лише на якісь глобальні чи стратегічні речі, вона занадто масштабна, аби захистити за кордоном свого громадянина?

Утім, це все, звичайно, поверхове. Так, емоції — просто за державу, як казав відомий кіногерой, образливо. Мабуть, багаторазово оспівані «гідне місце України», «послідовність її зовнішньої політики», «незаперечний авторитет» і, звісно ж, неперевершений міжнародний імідж Леоніда Кучми проявляються в чомусь іншому. Наприклад, лише сліпий не побачить блискучого патронату концертів іноземних поп-зірок і міжнародних фестивалів, організацію самітів, нагородження президентськими відзнаками видатних міжнародних діячів...

Але поза цими безперечними успіхами відкритим залишається старе, як світ, запитання: камо грядеши — куди йдемо? Точніше, куди вже завів нас нинішній Президент?

Як європейський вектор не спрацював

Обіцяно було в Європу — набувати європейських цінностей, повернутися, так би мовити, у дружну і благополучну сім'ю європейських народів. Немає, мабуть, потреби доводити: для того, аби стати частиною Європи, замало бути в ній географічно. Для постсоціалістичних держав одним із головних індикаторів розвитку та належності до європейської сім'ї є рівень відносин з Європейським союзом. І тому цілком логічним стало проголошення свого часу стратегічного курсу на інтеграцію до цієї могутньої організації.

На жаль, доводиться констатувати: Президент України Леонід Кучма й інші відповідальні товариші роботу тут, як говорили раніше, блискуче завалили. А заваливши, почали шукати винного. Тепер нерідко можна почути вже усталену тезу про те, що ЄС не має щодо України довготермінової стратегії, не хоче бачити її своїм асоційованим членом, не має бажання до серйозної розмови з нами та інше. Усе це дещо нагадує відому байку про лисицю й виноград: коли Україна не досягла бажаного рівня відносин з ЄС, то заявила — він не готовий!

Зрозуміло, що за нинішніми показниками економіки (до слова, відомо, хто її успішно розвалив) критеріям ЄС ми аж ніяк не відповідаємо. Це насамперед. Та цілком правильно наголосив Президент у червні цього року в Польщі: політичні фактори у визначенні перспектив євроінтеграції відіграють набагато важливішу роль; аніж економічні. Справді, є ж асоційованими членами ЄС економічно слабенькі Румунія й Болгарія (більше того, нещодавно вони вже отримали і запрошення до переговорів про вступ до союзу!). Могла б бути й Україна. Але не є, а чому — про це наш Президент повинен запитати насамперед у самого себе. Ось де має допомагати «визнаний світом авторитет» і його, і України, дипломатична майстерність! Тим більше, що оті «політичні фактори» не є чимось дуже хитромудрим. Просто держава повинна мати проєвропейську спрямованість зовнішньої політики, і вона повинна бути послідовною та передбачуваною — так, щоб у ЄС була усталена довіра до України і до її керівництва. І, ясна річ, держава повинна сповідувати принципи демократії. Але з усім переліченим у нинішній Україні великі проблеми.

Щодо послідовності та передбачуваності: як тут не згадати сумнозвісну епопею зі створенням СП «АвтоЗАЗ-Деу»? Адже хто, як не український уряд, півтора року тому свідомо пішов на серйозний конфлікт з ЄС і на порушення угоди про партнерство і співробітництво? Брюссель неодноразово попереджав: надання пільг україно-корейському СП — явний протекціонізм, це негативно вплине на подальші відносини. Але і Президент Кучма, і високопоставлені урядовці стали «на захист вітчизняного товаровиробника» — тим більше, що було то якраз напередодні парламентських виборів... Одне слово, Україна з ЄС тоді глечики побила добряче. Але, за іронією долі й сама лишилася ні з чим: із СП тепер суцільні негаразди, і тепер вже корейці звинувачують українських партнерів у непослідовності. Очевидно, теж цілком справедливо.

Показова й політика України під час конфлікту в Югославії. Позиція Києва виявилася діаметрально протилежною позиції Євросоюзу в принциповому — у ставленні до акції НАТО. Правильною вона була чи хибною з погляду об'єктивної оцінки тамтешніх подій — інше питання. Але... Якщо Україна проголосила стратегічний курс на інтеграцію в ЄС, то й танцювати на європейській арені слід, виходячи з цього. Це Верховна Рада була вільною робити будь-які заяви, ухвалювати будь-які постанови. Офіційною точкою зору України як держави на ті чи інші міжнародні події є позиція Президента і МЗС. А вони «геройськи» виповзли зі свого окопа і, обмотані кон'юнктурними, розрахованими на внутрішньополітичний ринок стрічками заяв і наївних миротворчих пропозицій, пішли в атаку за... мабуть, за справедливість — чи що? Очевидно, у нашій багатовекторній зовнішній політиці спрацював цього разу не вектор європейської інтеграції, а якийсь інший. Причому цьому іншому явно бракувало розважливості. Неважко помітити, що жодна з держав-кандидатів чи потенційних кандидатів на членство в ЄС так, як Україна, тоді не вчинила, хоча парламенти й населення в багатьох з них теж активно виступали проти натовських бомбардувань. Хтось з урядів тихенько «відсидівся», хтось тією чи іншою мірою підтримав НАТО і ЄС. А Україна, вкотре продемонструвавши вузькість зовнішньополітичного мислення, ще й залишилася без заробітку: її не було внесено до списку країн, які братимуть участь у відбудові Югославії. Список складали у Європейському союзі.

Отож цілком очевидно: проблема не в наявності чи відсутності стратегії ЄС щодо України. Стратегії не має, насамперед, сам Київ. І тому ми щобільше віддаляємося від Європи. Незабаром на наших кордонах зі Словаччиною, Польщею, Угорщиною і, треба розуміти, уже й із Румунією буде запроваджено візові режими. І вина в цьому цілком лежить на творцях нашої зовнішньої політики «під патронатом» Леоніда Кучми. Держава не змогла досягти економічних стандартів ЄС, як Польща чи Естонія. Держава виявила й повну нездатність розпочати інтеграцію до ЄС «в обхід» — політичним шляхом, як Румунія чи Болгарія. Ми впевнено крокуємо до сумнозвісного табору країн «третього світу», характерними ознаками яких є бідність, відсутність міжнародного впливу, брак демократії та... локшина, яку вішають на вуха своїм громадянам бездарні керівники.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

(Закінчення в наступному номері).

Залишилися тільки крихти...

У Молдові подорожчав хліб... І влада обіцяє, що до кінця року ціни обов'язково піднімуться ще раз. А причина така: у держави немає грошей, щоб закупити у селян зерно нового врожаю.

Міністр сільського господарства Валеріу Булгар публічно визнав провал ініціативи, спрямованої на створення державного резерву у сто тисяч тонн пшениці. Республіка опинилася на порозі хлібної кризи. Виробники тим часом успішно продають вітчизняне зерно за кордон. Через кілька місяців уряд змушений буде закуповувати його там, куди воно пливе тепер. За умови, якщо будуть гроші. А це залежить від того, чи виділить МВФ до зими черговий кредит.

Враховуючи те, що сьогодні середньостатистичний пенсіонер може купити на свою місячну допомогу лише 30 хлібин, обіцяне підвищення цін на хліб призведе до голоду. І це за того, що в Молдові вже тепер майже 80% населення офіційно визнано «бідними», а близько 20% — «найбіднішими». Оскільки, за визначенням ООН, до категорії «злидарів» зараховуються люди, чий доход не перевищує одного долара на день. У Молдові до таких можна віднести також держслужбовців — зарплата чиновника тут не перевищує 30 доларів.

Світлана ЧАЛА.

Кишинів.

Розвантажити водіїв вантажівок!

Австралійські сенатори мають намір змінити трудове законодавство з тим, щоб люди менше втомлювалися на роботі. Бо саме втома спричинила тут аварії та нещасні випадки, через які країна щороку зазнає збитків 1,7 млрд. австралійських доларів (1,1 млрд. доларів США). Особливо багато шансів «згоріти на роботі» — у водіїв вантажних машин, а також лікарів.

Павло АНГЕЛУЦА.

Австралія.

Відсутність чіткої зовнішньої політики віддаляє Україну від Європи

Кандидати в Президенти України, вчитайтеся у ці рядки!

Відтоді, як ми звернулися до читачів з пропозицією дати кандидатам у Президенти України свої поради, до редакції надійшло багато сотень листів. Щоденна пошта приносила нові й нові поради тим, хто прагне здобути перемогу на виборах. Це сміливі листи про наше життя. Їх відрізняє від узурпованих рейтингів те, що в жодному нема підтримки нинішньому курсові реформ. То найпоказовіша риса нашої пошти.

Опублікувати всі ваші листи, шановні читачі, ми не маємо змоги. Пропонуємо увазі шанувальників «Голосу України» лише невелику частину пошти рубрики «Виборець радить кандидатові в Президенти України». Всім висловлюємо вдячність за активну позицію, увагу до нашого з вами «Голосу». Отже, думки з листів...

Режим в Україні — гірший за війну

Він знищує народ сатанинським, повзучим методом. А ті, хто стоїть на чолі держави, з посмішкою твердять, що вже настає стабілізація і ось-ось киття поліпшиться. А самі, як вампіри, краплю за краплею висмоктують кров з народу та ще вимагають, щоб приречені любили своїх кровососів. При цьому танцюють під патронатом свого вождя. Щоб врятувати Україну, лідерам лівих О. Ткаченкові, П. Симоненкові та О. Морозу, котрим народ повністю довіряє, вкрай необхідно об'єднатися.

Л. ЛАГОДА.

Миколаївська область.

Я — палкий прибічник «канівської четвірки»

Ви правильно зробили висновок, що разом ви — сила, а поодинці маєте мало шансів на вихід навіть у другий тур. Ми дуже зраділи, що серед українських політиків знайшлися розумні люди, котрі спростовують популярний вираз: «Де два українці — там три гетьмани».

П. ПОЧЕКУЄВ.

Київ.

Кожен з кандидатів може,

проте не кожен хоче реально оцінити свої можливості. Ще не пізно поступитися. Треба бути сміливим, щоб зважитися на такий крок. Зичу успіхів у політичній кар'єрі Василеві Онопенку та Миколі Габеру. Читайте, панове, українську класику: «Еней був парубок моторний і хлопець хоч куди козак...». Козаків в Україні доволі.

Л. КЛЮЧОВА.

Донецьк.

Чому ви досі не приєднуєтеся до «канівської четвірки»?

Петре Миколайовичу, йдучи на вибори Президента самостійно, ви, звичайно, перемоги не досягнете, навіть не вийдете в другий тур. Схаменіться, об'єднайтеся. У цьому ваша сила.

В'ячеслав КОВАЛЬСЬКИЙ, учасник оборони Києва.

Ви дуже хочете бути обраним Президентом на другий термін

Особисто я чесно зізнаюся: за вас не голосуватиму. Але дам вам кілька порад. Якщо до них прислухаєтеся і зробите так, як я кажу, голосів, поданих за вас 31 жовтня, побільшає.

Ваш помічник Олександр Волков повинен здати в НБУ всю валюту, котру тримає в іноземних банках, повідомляючи, скільки і з яких саме банків повернуто капіталу. Далі маєте повідомити, скільки мільярдів доларів зможете повернути в Україну у 2000 році і до кінця свого президентства.

Ви мусите заявити урядові Російської Федерації про негайне і одноразове повернення заощаджень вкладників Ощадбанку. Пояснити цьогорічне підвищення цін на продукти харчування. Урочисто пообіцяти спочатку проводити жнива, а вже потім усілякі там таврійські та інші ігри.

Підтримати будівництво у Криму міста на 50—70 тисяч мешканців для кримських татар. Попередити Верховну Раду, що, в разі дальшого нехтування нею закону про мови, її буде розпущено як злісну правопорушницю. Вибачитися перед «канівською четвіркою» за образу їхньої людської і громадянської гідності.

Андрій ДЕЙНЕКА.

Львівська область.

Зв'яжіться з адвокатами південнокорейських президентів

Вам, Леоніде Даниловичу, знадобиться їхній досвід.

Юрію Костенку та Геннадію Удовенку — не знімайте свої кандидатури.

Євгенові Марчуку — не напускайте туману в своїх висловлюваннях. Виборець хоче знати те, що знаєте ви, про що мовчите.

Петрові Симоненку — визнайте помилки верхніх ешелонів КПРС, тоді ви одержите, хоча б теоретично, шанс на перемогу у першому турі.

Олександрові Морозу — не намагайтеся сподобатися всім.

Наталії Вітренко — зніміть свою кандидатуру.

Олександрові Ткаченку — навіть якщо вам вдасться виконати програму відродження України наполовину, ваш портрет треба помістити на одній з гривневих купюр поряд з видатними державними діячами України ще за життя. Бажаю вам успіхів у розв'язанні цього нелегкого завдання!

Решті кандидатам — будьте реалістами, не морочте людям голови.

Володимир ПУЗАНОВ, робітник.

Запорізька область.

Кого обирати — вирішує молодь

Створюється враження, що вибори Президента — справа лише старшого покоління, і ніхто не питає молодих, якого Президента хочуть вони. Та саме при Кучмі молодь міцніше стала на ноги: здобуває освіту, вчиться працювати й господарювати. У нас багато кмітливих, талановитих молодих людей, їм жити в майбутньому, тож і вибирати — їх право. Упевнений, держава розвиватиметься швидше, якщо народ знову обере Леоніда Кучму. Леоніде Даниловичу, не знімайте свою кандидатуру!

Георгій ГЕРАСИМОВ.

Кременчук
Полтавської області.

Давайте проведемо вибори в один тур

У нас — не Америка. І великих коштів немає. Саме тому пропоную обмежитися одним туром президентських виборів.

Скажімо, Леонід Кучма має великі заслуги перед Україною — отож він повинен залишитися у виборчому бюлетені. До його заслуг я відношу те, що ми вже 8 років живемо у мирі, прийнято Конституцію, запроваджено національну валюту.

Я розумію, решті кандидатів буде важко зупинитися на якійсь кандидатурі, а тому вношу пропозицію, щоб вони зняли свої кандидатури на користь Євгена Марчука, тим більше, що наш Президент в неоплатному боргу перед ним за звільнення з посади Прем'єр-міністра. Отож хай вони поборються перед усім світом. Оце й будуть чесні вибори.

Іван КАССАЛА, член НРУ.

Камінь-Каширський
Волинська область.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Європейський — таки європейський

На щаблі до світового рівня

Україна інтегрує в Європу. Тож рівень підготовки її спеціалістів має відповідати світовим стандартам. Готувати фахівців такого рівня поставив собі за мету Європейський університет фінансів, інформаційних систем, менеджменту і бізнесу, який має свої філіали-підрозділи у дванадцяти містах України. З директором одного з них — Рівненського, доцентом, кандидатом технічних наук Миколою ЛУСТЮКОМ і розмовляла наш кореспондент.

— Миколо Григоровичу, знаю, що Європейському державному університету державна акредитаційна комісія надала четвертий рівень акредитації і що це — перший в Україні вуз з недержавною формою власності. Однак хотілося б дізнатися, в чому його основна відмінність від інших вузів?

— Ви вже самі назвали дві відмінності. Щоправда, уточнюю, що недержавних навчальних закладів багато, але такого високого рівня акредитації — один, в чому велика заслуга ректора університету Івана Тимошенка. Найістотніша відмінність полягає у системі освіти, за якою працюють всі вузи США, а Європа — більш як десять років. Саме вона дозволяє готувати фахівців світового класу.

Підготовка повинна починатися з дитсадка. Щоправда, ми, зважаючи на юний вік університету, поки що не маємо на Рівненщині свого приватного дитсадка, де, звичайно, з урахуванням віку, могли б готувати обдаровану малечу. Це в найближчій перспективі. Поки що у Рівному та Кузнецовську у школах і гімназіях наші викладачі читають лекції у 10—11 класах. По закінченні шкіл та гімназій випускникам надається академічна довідка про те, що вони здобули освіту молодшого спеціаліста з обраної спеціальності, після чого вони стають студентами одразу другого курсу університету, де можуть здобути освіту за наступними ступенями, тобто бакалавра, спеціаліста, магістра.

До речі, хоча наш вуз недержавної форми власності, але освіта таки державна, тому що всі навчальні плани, програми погоджені з Міністерством освіти і разом з дипломом Міносвіти випускникам видаємо ще й диплом нашого вузу.

— Люди все-таки з пересторогою ставляться до вузів з платною формою навчання, багатьом це не по кишені...

— Це — не виправдана упередженість. Безплатне навчання, на мою думку, — то все вигадки. Бо всі ми є платниками податків, якими поповнюємо бюджет. А кошти з бюджету виділяють державним вузам, де кількість бюджетних (безплатних) місць вкрай обмежена. Ви, напевно, здогадуєтеся, що на них претендують аж ніяк не діти з віддалених сіл. Тому-то вимога сьогодення — платні вузи, щоб кожен, хто хоче вчитися, міг реалізувати свою мрію, заплативши за навчання. Назріла потреба у законі про освіту, де було б передбачено надавати кредити на здобуття освіти. А поки що за освіту через податки сплачують усі, навіть ті, хто ніколи не здобуватиме її.

— І все-таки є думка, ніби серед студентів платних вузів більшість таких, хто має тугі гаманці, та не має в голові...

— Це теж не правило, а, скоріше, виняток. Бо ми дорожимо репутацією університету. Та й спеціалісти наші мають на рівних конкурувати на світовому ринку праці. Тому від двієчників позбавляємося. Наші абітурієнти мають, як правило, бал в атестаті вищий ніж «4». Під час вступу, крім іспитів, бесідую з кожним особисто, щоб мати уявлення про рівень знань. З першого курсу на кожного студента ведемо досьє, де відмічаємо, чого він вартий. Та й кожен із них на практиці може перевірити свої знання, бо вже з третього курсу дехто підробляє, а найздібніші за нашими рекомендаціями знаходять роботу й раніше. По закінченні вузу практично всі вже працевлаштовані.

— Певно, ще й тому, що спеціальності, які здобувають у вашому вузі, «ходові»?

— Так, вони мають попит на ринку праці. А готуємо фахівців за спеціальностями: фінанси; банківська справа; облік і аудит; економіка підприємства та правове забезпечення підприємницької діяльності; маркетинг, менеджмент організацій; менеджмент зовнішньоекономічної діяльності; інформаційні системи управління та технології; інтелектуальні системи прийняття рішень. Критерії для спеціаліста, який одержує наш диплом, такі: досконале знання економіки, правового забезпечення, комп'ютера і, звичайно, іноземної мови.

— Очевидно, є у вас певні вимоги і до викладачів, бо спеціалістів світового рівня можуть готувати відповідні викладацькі кадри?

— Так, вони є і до викладачів: це і рекомендації, творчість у роботі, професіоналізм, поєднання з практикою. При нашому Європейському університеті створено і діє двадцять комерційних і виробничих структур, так що є можливість довести свій професіоналізм на практиці.

Прагнемо відійти від стандартної освіти. І хоча вона заслуговує на увагу, ми намагаємося почерпнути з неї тільки все цінне, додавши ще й своє. Скажімо, лекції у нашому вузі, крім елементів проблемності, науки, несуть ще й елементи дискусії, що сприяє взаємозбагаченню студентів і викладачів. Віднедавна ми почали практикувати кількатижневі поїздки студентів до Києва, де вони не лише слухають лекції в аудиторіях Європейського університету, а й змістовно проводять вільний час, відвідуючи музеї, театри, тобто «вдихають» столичне життя. Як ми помітили, такі затрати цілком виправдовують себе.

А загалом, якщо повернутися до теми платного навчання, то студентська плата покриває лише 60 відсотків витрат, які ми несемо, решту коштів одержуємо за рахунок інших джерел, зокрема від комерційної, виробничої, наукової діяльності.

— Та й, як я зрозуміла, переважна більшість ваших студентів, пізнавши ціну копійки вже в студентські роки, ті кошти, які витрачають на їхнє навчання батьки, хочуть використати повністю, тобто одержати міцні знання.

— А я ще додав би — роботу. Адже на ринку праці, особливо світовому, — жорстока конкуренція.

— Тож бажаємо вам і вашим студентам успіхів!

— Дякую.

Розмову записала Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Офіційно

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Угоди (у формі обміну нотами) між Кабінетом Міністрів України та урядом Японії щодо надання японського культурного гранту на постачання аудіовізуального обладнання Національному музею історії України»

Верховна Рада України *постановляє:*
Угоду (у формі обміну нотами) між Кабінетом Міністрів України та урядом Японії щодо надання японського культурного гранту на постачання аудіовізуального обладнання Національному музею історії України від 30 липня 1999 року ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
19 жовтня 1999 року.
№ 1161-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Гарантійної угоди (Програма інвестицій та розвитку системи водопостачання та очищення води м. Запоріжжя) між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку»

Верховна Рада України *постановляє:*
Гарантійну угоду (Програма інвестицій та розвитку системи водопостачання та очищення води м. Запоріжжя) між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку, підписану 21 травня 1999 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
19 жовтня 1999 року.
№ 1162-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та урядом Угорської Республіки про співробітництво та надання взаємної допомоги в галузі попередження надзвичайних ситуацій та ліквідації їхніх наслідків»

Верховна Рада України *постановляє:*
Угоду між Кабінетом Міністрів України та урядом Угорської Республіки про співробітництво та надання взаємної допомоги в галузі попередження надзвичайних ситуацій та ліквідації їхніх наслідків, підписану в м. Будапешті 27 жовтня 1998 року, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
19 жовтня 1999 року.
№ 1163-XIV.

✔ **Вибори**

Це — сильна людина

Володимир МУСІЄНКО, лікар Таращанської райлікарні:

— Я знаю Олександра Олександровича відтоді, як він почав працювати у технікумі. Діти його хворіли, а де хворі, там і лікарі. Так ми і познайомилися.

На моїх очах відбувалося його зростання. Людина непересічна, багатогранна. Що мене буквально дивувало. Народився Олександр Олександрович у багатодітній бідній селянській сім'ї. Де було взятися тій інтелігентності? Інститути її не дають, вони дають знання. Видно, це вроджена, глибока, ненаносна, спокійна, врівноважена інтелігентність.

Людина цікава, з тонким гумором, іронією. Я бачив, як він піднімав дітей при хворій дружині, інвалідові першої групи. Він і прав, і прасував шкільні фартушки дівчаткам, сукні, стрічки, бантики. Працьовитість його унікальна. Пише він собі сам — виступи, доповіді, книги. Це — сильна людина, здатна взяти керівництво державою до своїх рук, вивести Україну з кризи, полегшити долю нашого багатостраждального народу.

У ВИБОРАХ, ЯК І В СПОРТІ, ГОЛОВНЕ – БРАТИ УЧАСТЬ !

Мал. Анатолія АНДРЕЄВА.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за порушення законодавства про державну таємницю»

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до №51, ст.1122) такі зміни:

1. Доповнити Кодекс статтею 2122 такого змісту:

«Стаття 2122. Порушення законодавства про державну таємницю

Порушення законодавства про державну таємницю, а саме:

1) недодержання встановленого законодавством порядку передачі державної таємниці іншій державі чи міжнародній організації;

2) засекречування інформації:

про стан довкілля, про якість харчових продуктів і предметів побуту;

про аварії, катастрофи, небезпечні природні явища та інші надзвичайні події, які сталися або можуть статися та загрожують безпеці громадян;

про стан здоров'я населення, його життєвий рівень, включаючи харчування, одяг, житло, медичне обслуговування та соціальне забезпечення, а також про соціально-демографічні показники, стан правопорядку, освіти та культури населення;

про факти порушень прав і свобод людини і громадянина;

про незаконні дії органів державної влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб;

іншої інформації, яка відповідно до законів та міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, не може бути засекречена;

3) безпідставне засекречування інформації;

4) надання грифа секретності матеріальним носіям конфіденційної або іншої таємної інформації, яка не становить державної таємниці, або ненадання грифа секретності матеріальним носіям інформації, що становить державну таємницю, а також безпідставне скасування чи зниження грифа секретності матеріальних носіїв секретної інформації;

5) порушення встановленого законодавством порядку надання допуску та доступу до державної таємниці;

6) невжиття заходів щодо забезпечення охорони державної таємниці та незабезпечення контролю за охороною державної таємниці;

7) провадження діяльності, пов'язаної з державною таємницею, без отримання в установленому порядку спеціального дозволу на провадження такої діяльності, а також розміщення державних замовлень на виконання робіт, доведення мобілізаційних завдань, пов'язаних з державною таємницею, в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах, організаціях, яким не надано спеціального дозволу на провадження діяльності, пов'язаної з державною таємницею;

8) недодержання вимог законодавства щодо забезпечення охорони державної таємниці під час здійснення міжнародного співробітництва, прийому іноземних делегацій, груп, окремих іноземців та осіб без громадянства та проведення роботи з ними;

9) невиконання норм і вимог технічного захисту секретної інформації, внаслідок чого виникає реальна загроза порушення цілісності цієї інформації або просочення її технічними каналами, — тягне за собою накладення штрафу на громадян від одного до трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб — від трьох до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Повторне протягом року вчинення порушення з числа передбачених частиною першою цієї статті, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, — тягне за собою накладення штрафу на громадян від трьох до восьми неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб — від п'яти до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

2. Частину першу статті 15 після слів «законних вимог прокурора» доповнити словами «порушення законодавства про державну таємницю».

3. У статті 221 та частині першій статті 294 слово і цифри «і 2081» замінити словом і цифрами «2081 і 2122».

4. Пункт 1 частини першої статті 255 доповнити новим абзацом такого змісту:

«органів Служби безпеки України (стаття 2122)».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
21 вересня 1999 року.
№1080-XIV.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

«Про інформацію Кабінету Міністрів України про діяльність Уряду щодо погашення заборгованості з виплати заробітної плати та пенсій»

Заслухавши та обговоривши інформацію Кабінету Міністрів України про діяльність Уряду щодо погашення заборгованості з виплати заробітної плати та пенсій, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Роботу Кабінету Міністрів України щодо погашення заборгованості з виплати заробітної плати та пенсій визнати незадовільною.

2. Кабінету Міністрів України:

вжити додаткових заходів щодо повного погашення заборгованості по виплаті заробітної плати та пенсій, забезпечивши першочергове направлення коштів на зазначені цілі;

розробити і затвердити за участю профспілкових об'єднань графіки погашення заборгованості з виплати заробітної плати та пенсій, передбачивши в них повне погашення заборгованості до кінця цього року.

3. Кабінету Міністрів України, Національному банку України:

вжити невідкладних заходів для відновлення виробництва усіх форм власності шляхом вдосконалення державного і ринкового регулювання економічних процесів для досягнення продуктивної зайнятості працездатного населення країни;

забезпечити підвищення доходів населення за рахунок зростання оплати праці, пенсійного забезпечення та інших соціальних виплат і створити умови для ефективної дії головного інвестора, яким є народ України;

розробити та запровадити дієвий механізм виведення з тіньового обігу грошової маси для забезпечення взаєморозрахунків між суб'єктами господарювання;

здійснити конкретні заходи щодо суттєвого скорочення кредиторської заборгованості підприємств та бартерних операцій, які здійснюють вітчизняні товаровиробники.

4. Генеральній прокуратурі України забезпечити перевірку підприємств, установ і організацій, що мають заборгованість з виплати заробітної плати, та притягнути до відповідальності посадових осіб, винних у порушенні термінів виплати заробітної плати.

5. Рахунковій палаті України встановити контроль за використанням коштів, передбачених у Державному бюджеті України на виплату заробітної плати та пенсій.

6. Комітету Верховної Ради України з питань бюджету при розробці проекту Державного бюджету України на 2000 рік передбачити асигнування на погашення заборгованості по виплатах заробітної плати, стипендій, соціальних допомогах, що фінансуються з державного бюджету, а також розглянути питання про надання бюджетної допомоги Пенсійному фонду України.

Голова
Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
12 жовтня 1999 року.
№1152-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про списання та реструктуризацію заборгованості сільськогосподарських товаровиробників і заготівельних підприємств за отриманими бюджетними позичками»

Цей Закон спрямований на підтримку сільськогосподарського виробництва і поліпшення фінансового становища сільськогосподарських товаровиробників, що потерпіли від стихійного лиха, а також заготівельних підприємств, з якими зазначені товаровиробники уклали угоди на закупівлю зерна.

Стаття 1. Списанню з сільськогосподарських товаровиробників, що потерпіли від стихійного лиха і не мають можливості розрахуватися з боргами, та заготівельних підприємств, з якими зазначені товаровиробники укладали угоди на закупівлю зерна, підлягає заборгованість станом на 1 липня 1998 року за отриманими в 1994—1996 роках бюджетними позичками, включаючи грошові аванси, натуральні насіннєві і фуражні позички, для закупівлі зерна до державних ресурсів за державним замовленням (контрактом).

Стаття 2. Списанню з сільськогосподарських товаровиробників Закарпатської області, що потерпіли від стихійного лиха і не мають можливості розрахуватися з боргами, та заготівельних підприємств, з якими зазначені товаровиробники укладали угоди на закупівлю зерна, підлягає заборгованість за отриманими в 1997—1998 роках бюджетними позичками, включаючи натуральні, для закупівлі зерна до державних ресурсів.

Стаття 3. Реструктуризується на 5 років, з виплатою рівними частинами по роках, з початком сплати з 1 серпня 2001 року заборгованість сільськогосподарських товаровиробників, що потерпіли від стихійного лиха і перебувають у скрутному фінансовому становищі, а також заготівельних підприємств, з якими зазначені товаровиробники укладали угоди на закупівлю зерна, за отриманими ними в 1994—1998 роках бюджетними позичками, включаючи нафтопродукти, інші натуральні та грошові аванси, для закупівлі зерна до державних ресурсів.

Стаття 4. Перелік сільськогосподарських товаровиробників і заготівельних підприємств, щодо яких на підставі висновків комісій, утворених Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними державними адміністраціями, списується, реструктуризується заборгованість за бюджетними позичками відповідно до цього Закону, із зазначенням сум такої заборгованості затверджується Кабінетом Міністрів України в місячний термін.

Стаття 5. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
24 вересня 1999 року.
№1112-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про господарську діяльність у Збройних Силах України»

Цей Закон визначає правові засади здійснення у Збройних Силах України господарської діяльності, встановлює умови і гарантії її організації та державної підтримки.

Стаття 1. Господарська діяльність у Збройних Силах України

Господарська діяльність у Збройних Силах України — це специфічна діяльність військових частин, закладів, установ та організацій Збройних Сил України (далі — військові частини), пов'язана із забезпеченням їх повсякденної життєдіяльності і яка передбачає ведення підсобного господарства, виробництво продукції, виконання робіт і надання послуг, передачу в оренду рухомого та нерухомого військового майна (за винятком озброєння, боєприпасів бойової та спеціальної техніки) в межах і порядку, визначених цим Законом.

Господарська діяльність у Збройних Силах України здійснюється з метою одержання додаткових джерел фінансування життєдіяльності військ (сил) для підтримання на належному рівні їх бойової та мобілізаційної готовності. Господарська діяльність у Збройних Силах України не повинна негативно позначатися на їх боєготовності та боєздатності. Не допускається залучення військовослужбовців до виробництва продукції, виконання робіт і надання послуг, не передбачених цим Законом.

Кабінет Міністрів України за поданням Міністерства оборони України, узгодженим з Міністерством економіки України, затверджує види військового майна, яке не підлягає приватизації.

Стаття 2. Законодавство про господарську діяльність у Збройних Силах України

Відносини, пов'язані із здійсненням господарської діяльності у Збройних Силах України, регулюються цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.

Стаття 3. Суб'єкти та види господарської діяльності у Збройних Силах України

Суб'єктами господарської діяльності у Збройних Силах України є військові частини, заклади, установи та організації Збройних Сил України, які утримуються за рахунок коштів Державного бюджету України, ведуть відокремлене господарство, мають кошторис надходжень та видатків, рахунки в установах банків, печатку із зображенням Державного Герба України і своїм найменуванням.

Перелік видів господарської діяльності, здійснення якої дозволяється військовим частинам, визначається Кабінетом Міністрів України.

Здійснення господарської діяльності, яка відповідно до закону підлягає ліцензуванню, здійснюється військовими частинами після одержання у встановленому порядку ліцензії без справляння плати за видачу такої ліцензії.

Стаття 4. Реєстрація військових частин як суб'єктів господарської діяльності

Порядок реєстрації військових частин як суб'єктів господарської діяльності у Збройних Силах України визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 5. Відповідальність військової частини як суб'єкта господарської діяльності

За невиконання чи неналежне виконання договірних зобов'язань, а також за шкоду і збитки, заподіяні довкіллю, правам та інтересам фізичних і юридичних осіб та державі, військова частина як суб'єкт господарської діяльності несе відповідальність, передбачену законом та договором.

Військова частина як суб'єкт господарської діяльності за своїми зобов'язаннями відповідає коштами, що надходять на її рахунок по відповідних статтях кошторису (крім захищених статей), а в разі їх недостатності відповідальність за зобов'язаннями військової частини несе Міністерство оборони України.

Стягнення за зобов'язаннями військової частини не може бути звернено на майно, за нею закріплене.

Стаття 6. Обмеження та припинення господарської діяльності військової частини

Стаття 7. Особливості передачі в оренду рухомого та нерухомого майна у Збройних Силах України

Військові частини можуть передавати без шкоди бойовій та мобілізаційній готовності закріплене за ними рухоме та нерухоме військове майно в оренду юридичним і фізичним особам.

Порядок надання дозволу військовим частинам на передачу закріпленого за ними рухомого та нерухомого майна в оренду встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Забороняється надання в оренду озброєння, боєприпасів бойової та спеціальної техніки.

Передача військового майна в оренду юридичним і фізичним особам здійснюється виключно на конкурсній основі з урахуванням необхідності підтримання на належному рівні бойової та мобілізаційної готовності. Умови та порядок проведення конкурсів визначаються Фондом державного майна України за погодженням з Міністерством оборони України.

Оцінка вартості майна, що підлягає передачі в оренду, проводиться комісіями, до складу яких входять фахівці (уповноважені особи) Міністерства оборони України або іншого органу військового управління та Фонду державного майна України чи його регіонального відділення (представництва) за методикою, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Акт оцінки майна, яке передається в оренду, погоджується з Фондом державного майна України чи його регіональним відділенням (представництвом) і затверджується Міністерством оборони України.

Стаття 8. Порядок обліку та використання коштів, одержаних від господарської діяльності у Збройних Силах України

Кошти, одержані від здійснення військовими частинами господарської діяльності, зараховуються до Державного бюджету України та використовуються виключно на національну оборону відповідно до кошторису Міністерства оборони України.

Порядок обліку коштів, одержаних від господарської діяльності у Збройних Силах України, визначається Міністерством фінансів України та Міністерством оборони України.

Стаття 9. Відповідальність за порушення вимог цього Закону

Особи, винні у порушенні цього Закону, притягаються до відповідальності згідно із законом.

Стаття 10. Порядок введення в дію Закону

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.
2. Дія цього Закону поширюється на інші утворені відповідно до законів України військові формування.
3. Кабінету Міністрів України у тримісячний термін після набрання чинності цим Законом:

подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до законів України, що випливають з цього Закону;

привести у відповідність з цим Законом свої нормативно-правові акти;

забезпечити прийняття міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади відповідно до їх компетенції нормативно-правових актів, що випливають з цього Закону.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
21 вересня 1999 року.
№ 1076 — XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ»

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до Закону України «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 29, ст. 399; 1994 р., № 24, ст. 178) такі зміни:

1. У частині першій статей 10, 49 і 52 слова «органи соціального забезпечення» в усіх відмінках замінити словами «органи соціального захисту населення» у відповідному відмінку.
2. У статті 48 слова «відділу соціального забезпечення» замінити словами «органу соціального захисту населення».
3. У статтях 57 і 58 слова «пенсіонера з числа військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ» замінити словами «особи, якій призначена пенсія відповідно до цього Закону».
4. Статтю 61 доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«Допомога на поховання не виплачується, якщо поховання пенсіонера здійснено за рахунок держави».

5. Статтю 64 викласти в такій редакції:

«Стаття 64. Підвищення пенсій у зв'язку з індексацією грошових доходів населення

Призначені військовослужбовцям, особам начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ та членам їх сімей пенсії підвищуються відповідно до Закону України «Про індексацію грошових доходів населення».

II. Цей Закону набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
21 вересня 1999 року.
№ 1081-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення зміни до статті 15 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Абзац другий пункту 4 статті 15 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 15, ст. 190; 1997 р., № 12, ст. 103) після слів «Батькам та неповнолітнім дітям» доповнити словами «а також дітям-інвалідам з дитинства (незалежно від їх віку)».
2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
21 вересня 1999 року.
№ 1082-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення зміни до статті 1 Закону України «Про оренду державного та комунального майна»

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Статтю 1 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., №15, ст.99; 1998 р., №18, ст.88) після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«2. Відносини оренди рухомого та нерухомого майна, закріпленого за військовими частинами, закладами, установами та організаціями Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які ведуть його облік у спеціальному порядку, регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про господарську діяльність у Збройних Силах України».

У зв'язку з цим частину другу вважати частиною третьою.

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
21 вересня 1999 року.
№ 1083-XI.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

«Про Постанову Кабінету Міністрів України від 21 квітня 1999 року № 650 «Про створення Національної системи мобільного конфіденційного радіозв'язку»

21 квітня 1999 року Кабінетом Міністрів України прийнято Постанову № 650 «Про створення Національної системи мобільного конфіденційного радіозв'язку», якою всупереч пункту 14 статті 85 Конституції України передбачено залучення коштів у рамках діючої кредитної лінії Франції і коштів кредиту банку «CREDIT AGRICOLE INDOSUEZ» (Франція) для придбання обладнання для створення Національної системи мобільного конфіденційного радіозв'язку, що поставлятиметься фірмою «MATRA NORTEL COMMUNICATION» (Франція).

Реалізація зазначеної Постанови Кабінету Міністрів України передбачає можливість використання системи криптографічного захисту інформації та засобів зв'язку іноземного виробництва при створенні Національної системи мобільного конфіденційного радіозв'язку, що може призвести до порушення норм Закону України «Про державну таємницю».

Враховуючи викладене, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Запропонувати Кабінету Міністрів України скасувати Постанову від 21 квітня 1999 року № 650 «Про створення Національної системи мобільного конфіденційного радіозв'язку» та зупинити здійснення заходів, що обумовлюють вступ в дію 13 жовтня 1999 року контракту №PMR99CO69/USE-68K від 13 серпня 1999 року між Державною компанією «Укрспецекспорт» та французькою компанією «MATRA NORTEL COMMU-NICATION».
2. Кабінету Міністрів України подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції з питань, що потребують законодавчого врегулювання у зв'язку із створенням Національної системи мобільного конфіденційного радіозв'язку.
3. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
12 жовтня 1999 року.
№ 1153 — XIV.

У номер

✔ **Кременчук**

Акція милосердя за програмою «немилосердної» кампанії

У день міста у Кременчуці відбулася подія, яка запам'яталася багатьом: у палаці культури «Нафтохімік» інвалідам вручали паспорти на візки. Оголосили, що довгоочікувані засоби пересування одержать усі 63 інваліди, які їх потребують, — за даними управлінь соціального захисту Автозаводського та Крюківського районів.

Безперечно, треба лише порадіти за немічних людей: нарешті держава зібралася повернути їм свої борги, адже саме вона має опікуватися цією категорією громадян. Та вся безпрецедентність акції полягає в тому, що сама «годувальниця» до акції, власне, має суто формальне відношення. Всі візки закуплено головою правління АТ «Укртатнафта» Володимиром Матициним за власні кошти. За різними оцінками, покупка тягне не менш як на 50 тисяч гривень. Тож очевидно, що людина він не бідна, бо керує потужною транснаціональною фінансово-промисловою компанією і, мабуть, не позбавлений милосердя, якщо вирішив «розкошелитись». Проте не менш очевидно й те, що сама акція — суто передвиборне пропагандистське шоу. Вона має спрацювати на авторитет нинішнього Президента, передусім як кандидата на наступного гаранта Конституції. Про підтримку цього кандидата недвозначно заявив перед залою і сам благодійник. Звісно, кожен самостійно вирішує, кого підтримати на виборах і як розпорядитися своїми кревними. Питання в іншому: де набрати добровільних спонсорів, аби їх коштом залатати усі дірки злиднів і бідності.

Адже за роки правління Л. Кучми потребу в інвалідних візках відчув увесь народ: хто в прямому, а хто в переносному розумінні.

✔ **Полтава**

Для здоров'я малечі

Першу чергу поліклінічного відділення дитячої міської лікарні відкрито в мікрорайоні Сади-2. Досі приміщення лише одного з п'яти поліклінічних відділень міста повністю відповідало санітарним нормам. Новобудова допоможе істотно поліпшити педіатричне обслуговування малюків цього мікрорайону. Щозміни поліклініка прийматиме до 300 відвідувачів. На новосілля медики одержали комп'ютер, апарат ультразвукових досліджень та автомобіль «Мерседес».

✔ **Луцьк**

Радіаційний щит на кордоні

На україно-польському переході Ягодин — Дорогуськ почала діяти сучасна стаціонарна автоматизована установка радіаційного контролю. Цю високоефективну систему вартістю майже 150 тисяч гривень введено замість недосконалих приладів-дозиметрів побутового призначення. І вона вже підтвердила свою ефективність. Зокрема, завдяки їй на автопереході затримано п'ять вантажівок із 93 тоннами радіаційно забрудненого тютюну. Вантаж, що прямував із Німеччини, був адресований Київський тютюновій фабриці.

Такі само установки радіаційного контролю введуть і на залізничній станції Римачі, підпорядкованій Ягодинській митниці, та на україно-білоруському пункті пропуску «Доманово».

✔ **Донецьк**

Напад на депутата

Жертвою нападу невідомого зловмисника став депутат Донецької обласної ради, перший секретар Артемівської міськради КПУ Володимир Акімов. Увечері біля власного будинку депутат отримав поранення в шию, проте втік від нападників і звернувся по допомогу до мешканки однієї з квартир на першому поверсі. Жінка викликала міліцію, однак по гарячих слідах зловмисника та його можливих спільників затримати не вдалося. Володимир Акімов доставлений до лікарні, розпочато слідство. За словами начальника УМВС України в Донецькій області Юрія Селезньова, загрози життю потерпілого немає.

✔ **Фотофакт**

В агрофірмі «Матюші» Білоцерківського району, що на Київщині, завершено збирання цукрових буряків.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Нема чого на дзеркало нарікати...

Передвиборні президентські перегони вийшли на завершальну пряму. І що ближчий її фініш, то зухваліше діє президентське оточення. При цьому в хід пускають усе — аж до відвертої неправди. Класичний взірець такого застарілого прийому продемонстрував пан Л. Кучма 22 вересня в інтерв'ю під час відвідування однієї з областей. ЗМІ, звичайно, розтиражували цю новину.

Про що ж повідав Президент народу? Засмутившись для годиться і для підготовки грунту до того, що мав намір повідомити, пан Кучма заявив: врятувати ветеранів від подальшого зубожіння може лише пенсійна реформа, проект відповідного закону він подав на розгляд Верховній Раді України, а парламент, мовляв, от уже протягом півтора року не розглядає цей рятівний документ. Що він, Президент, всім серцем прагне уникнути зрівнялівки під час нарахування пенсій, щоб кожний отримував відповідно до праці, а от Верховна Рада всіляко протидіє.

Що ж, звинувачення серйозне. І я, як керівник профільного комітету, зобов'язаний внести ясність. Передовсім хотів би уточнити: документа, про який казав глава держави, нема й не було не тільки у Верховній Раді, а навіть у профільному Комітеті у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів. Будемо вважати, що хтось добряче підставив найвищу посадову особу. Скажу більше: такого документа не може бути взагалі, бо поняття «пенсійна реформа» — збірне і, отже, для її здійснення треба підготувати кілька законопроектів. Вони в комплексі й реалізовуватимуть саму ідею. Якщо ж ідеться про проект закону України «Про недержавні пенсійні фонди», на позачерговому розгляді якого наполягав Президент, то, повернувши документ на доопрацювання, парламент тим самим врятував знедолених громадян країни від чергового, третього поспіль, пограбування (згадайте заощадження і трасти).

Стосовно ж урахування трудового стажу, то саме пан Л. Кучма породив на ділі зрівнялівку й злидні, з якими тепер бореться на словах. Про що йдеться? А от про що. Ті з читачів, хто уважно стежив за роботою Верховної Ради XII скликання, мабуть, пам'ятають, що 1992 року парламент (з метою оперативного реагування на швидку зміну ситуації в країні) надав Кабінету Міністрів право декретами призупиняти чинність окремих статей законів і видавати декрети, що мають силу законів. Так-от, користуючись цим правом, тодішній прем'єр Л. Кучма призупинив чинність двох статей (19 і 64) базового Закону України «Про пенсійне забезпечення» і тим самим започаткував злиденний розмір пенсії, а розбіжність у її розмірі зробив символічною. Ось де справжній корінь зла. До речі, цю проблему цілком нормально розв'язували зміни до Закону України «Про пенсійне забезпечення», прийняті Верховною Радою в березні 1999 року, на які Президент наклав вето. Розв'язує її і той закон, що був прийнятий Верховною Радою 17 вересня 1999 року. Тобто шлях для розв'язання проблеми у Президента цілком вільний.

Та от горе, засоби масової інформації вже повідомили, з посиланням на Л. Кучму, що він повернув прийнятий Верховною Радою Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення» в парламент для відшукання додаткових джерел фінансування і повторного розгляду.

Однак вийшла «неув'язочка». Я розумію, що цей Президент може все. Та в Конституції України чітко визначено дії найвищої посадової особи стосовно закону, прийнятого Верховною Радою. Він може або підписати закон (ст. 106, п. 29), або скористатися своїм правом вето (ст. 106, п. 30). І — все. Третього не дано. Ніяка самодіяльність і крутійство тут недоречні. Тобто пан Л. Кучма мусить визначитися у своєму ставленні до закону і прийняти якесь рішення, а виборці, відповідно, визначать своє ставлення до нього. Дуже схоже, що Президент і його оточення погаласують в ЗМІ про те, що вето не існує, проведуть на цьому агітаційно-пропагандистську кампанію, наберуть додаткові очки, а потім потихеньку повернуть закон Верховній Раді, наклавши вето. Скажу більше: я впевнений, що все буде саме так, а не інакше.

Що ж до відсутності фінансово-економічного обгрунтування, на яке посилається Президент, то хотів би нагадати йому і тим, хто прагне зірвати набрання чинності законом, от що. Цей закон у першому читанні розглядався одночасно з представленим Президентом проектом закону України «Про підвищення мінімального розміру пенсії». Як альтернативний президентському проекту (який було прийнято одразу в двох читаннях, тобто остаточно), проект закону комітету був у першому читанні. Тут, либонь, доцільно процитувати висновки юридичного управління Верховної Ради: «Слід також зазначити, що законопроект подано з порушенням вимог ст. 6.2.7 Регламенту Верховної Ради України — без належного фінансово-економічного обгрунтування і визначення джерел покриття додаткових затрат. Така обставина є дивною, оскільки під час прийняття законів з питань пенсійного забезпечення Верховною Радою Президент України використовує право вето стосовно таких законів саме на підставі відсутності фінансово-економічного обгрунтування».

Ще раз наголошую: йшлося про проект, поданий Президентом. Як то кажуть, коментарі зайві. Адже не міг комітет, випереджаючи Президента, який не подав відповідного фінансово-економічного обгрунтування до свого проекту, подавати до альтернативного законопроекту таке обгрунтування, ставлячи тим самим найвищу посадову особу держави в незручне становище. Отож мені залишається одне: нагадати відому народну мудрість про того, на кому зазвичай шапка горить.

Петро ЦИБЕНКО,
голова Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів.

Етанол буковинського розливу

Вітчизняний стиль

Коли б не нещастя, не було б і щастя. Це прислів'я зараз найбільш уживано на Лужанському експериментальному спиртозаводі. Бо й справді, якби не черговий стрибок цін на нафтопродукти, то навряд чи так швидко наш доблесний уряд згадав би про це підприємство, яке вже два роки плідно займається освоєнням випуску етанолу — так званої кисневмісної добавки, що здатна підвищувати октанове число бензину. В деяких зарубіжних країнах, зокрема Бразилії, на ній будується енергетична політика. Відтепер під тиском обставин завод оголошено одним із базових виробників згаданої продукції й обіцяно при цьому державну підтримку.

Спиртозавод у мальовничому буковинському селищі Лужани (це за кілька кілометрів від Чернівців) спершу одержав етанол на малій експериментальній установці, а в нинішньому році тут запрацювала промислова технологія. Добова потужність цеху — 32 тонни. Заводчани вже кілька разів досягали запланованої продуктивності. Етанол лужанського розливу високо оцінили на Дрогобицькому нафтопереробному заводі. Понад тисячу тонн суміші використано як добавки для підвищення октанового числа бензину. Пальним, підсиленим цією богатирською рідиною, скористалися численні споживачі. І ні від кого не було почуто жодної скарги.

Директор Лужанського спиртозаводу Володимир Завадський розповів:

— Ця добавка, а виготовляють її зі спирту, видобутого з меляси, має добре прислужитися Україні, й насамперед сільськогосподарським виробникам. Адже з її допомогою можна відчутно здешевити пальне, яке виробляється на нафтопереробних заводах нашої держави. До того ж вона витіснить з ужитку отруйний підвищувач октанового числа бензину — тетраетилсвинець, який уже заборонено на світових теренах. Етанол екологічно безпечний продукт, що й пророкує йому велике майбутнє.

— Чи потрібні великі фінансові вливання для того, щоб перелаштувати заводську технологію на випуск етанолу?

— Технологія напрочуд доступна і не потребує помітних грошових затрат. Базується вона на діючому обладнанні, яке довелося оновити десь на десять з невеликим лишком відсотків.

— Чи маєте вже конкретних замовників на свою продукцію?

— Пробні партії використано Дрогобицьким нафтопереробним заводом. Сподіваємося, що нашими споживачами стануть найближчі сусіди-нафтопереробники з Надвірної та Дрогобича. В іншому разі ціна добавок підскочить через великі транспортні затрати.

— Але ж не етанолом єдиним житиме ваше підприємство?

— Справді, етанол — це не єдина продукція нашого підприємства. В результаті переробки меляси на спирт і кисневмісної добавки залишається багато супутних компонентів, і ми маємо їх раціонально використовувати. З барди, наприклад, виготовляємо сухі дріжджі, які охоче забирають у нас комбікормові заводи. Крім того, барду ми ще й упарюємо й одержуємо з неї ефективні добавки до цементних розчинів. Узимку такий бетон не піддається швидкому підморожуванню, а влітку —раптово не застигає. Вуглекислоту використовуємо для виробництва мінералізованих вод. Виготовляємо й хлібопекарські дріжджі, у тому числі й сухі. Замовників на них задосить. Зі спирту виготовляємо п'ять видів власної горілки. Отже, нічого в нас не пропадає, технологія — цілком безвідходна.

— Ваше підприємство колись жителі довколишніх сіл називали злісним губителем природи. Чи й далі думаєте ходити з цим неприємним ярликом?

— Ніде правди діти, завод у минулому добряче псував довкілля. Але тепер так не буде. Всі технологічні стоки зливатимемо через напірний колектор і подаватимемо на міські очисні споруди. Треба жити за Божими законами — не глумитися над матінкою-природою.

У цьому місці мушу вдатися до авторської ремарки. Гріхи, про які відверто говорив директор, належать не йому, а його попередникові, який не дуже переймався екологічними бідами й тим, що в сотень жителів навколишніх сіл тхнуло смородом із криниць.

Володимир Завадський — нова персона в старому директорському кріслі. Але він прийшов сюди з добрими намірами — вивести завод із кризи. І вже перші його кроки вселяють надію, що так воно й буде.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Торгувати людським болем аморально. Навіть заради посади Президента

Знищують систему захисту «чорнобильців»

Хотілося б одразу пояснити читачам, що я не «списковий» депутат, а «мажоритарник», тобто обраний три рази поспіль від свого рідного Коростенського виборчого округу. І це дуже ціную. І ця сама обставина, гадаю, дає мені право розмірковувати про моральність у політиці.

З цього приводу пригадується випадок, коли один з так званих «маститих» політиків проголосив, що політика —це брехня. А на моє слушне запитання «А коли людина не може брехати?» відповів: «Значить, вона не може бути політиком». Щодо нас з ним життя чомусь розпорядилося інакше (він давно поза великою політикою). Однак це, напевно, справді так. Бо всі наші так звані «маститі» політики багато разів присягалися, а потім продавали і посміхалися, а потім плювали в обличчя; обіцяли народові одне (коли пішли на вибори), а робили навпаки (коли народ приводив їх до влади); ухвалювали чорнобильські закони, а потім оголошували їм анафему... Усе — залежно від ситуації, попиту і кон'юнктури. Вигідно було — на «чорнобильському коні» в'їхав у велику політику. Невигідна нині чорнобильська тема (бо в кожного з 49,5 млн. осіб своїх проблем чимало, а тут ще «чорнобильців» захищати треба, ветеранів підтримати...) — і «ату їх... «чорнобильців» цих!» І ось так «маститі» завжди на хвилі, ось так вони не тонуть, проводячи життя у «приємності», споглядаючи на екрані телевізора те рідне, що кожного ранку дивиться на них із дзеркала, і збагачуючи народ своїми «мудрими»(?) думками...

«Лєпота», як то казав популярний кіногерой. Для «маститих», звісно.

А ось для народу — це чисто біда. І особливо ця біда наваюється перед виборами. Подивись, шановний читачу, на телеекран... Мало того, що всі ці кравчуки, волкови, кучми... зрадили, продали, розвалили все, що можна і чого не можна. Вони у відкриту торгують тим, що святе, — болем тих, хто втратив сили і здоров'я, захищаючи народ і державу: ветеранів, «чорнобильців», «афганців». Людям похилого віку, приміром, недодали більш як 2 млрд. грн. пенсій. Недодали навмисно, перекачавши в так званий «Фонд соціального захисту» та інші таємні фонди і фондики. І за ці гроші купують подарунки — розвозять людям, і кажуть, що це їм дарує особисто нинішній Президент, тож треба голосувати за нього. Ну чи не бузувірство це?! В моєму рідному Коростенському районі (що на Житомирщині) голова райдержадміністрації М. Борисюк просто голосив на одному з поважних зібрань, що не проводили голови обласної ради і облдержадміністрації, що комуністи заважають роздавати людям похилого віку президентську(!) гуманітарну допомогу.

Коростенські комуністи, звичайно, не заважали чиновникам здійснювати цей диявольський обряд — роздавати голодним президентські «подарунки». Вони чесно і прямо казали людям: «Беріть, люди добрі. Беріть, адже це ваше, у вас украдене. Це — лише мала частина вкраденого. Тож думайте і не спокушайтеся цими подачками.»

А гаранту Конституції слід було б віддати людям похилого віку пенсії — це його обов'язок згідно з Конституцією України! А не торгувати болем зубожілого під його керівництвом народу.

Ту саму «технологію» застосовують і щодо «афганців» — людей, які пройшли через пекло і за це заслужили повагу і любов народу.

На початку року народні депутати зважилися на дуже важкий крок: забрали у підприємств 20% амортвідрахувань і сконцентрували ці кошти для розв'язання найневідкладніших і найважливіших завдань: ми хотіли, щоб з'явився нарешті на світ Божий український комбайн, щоб піднялася вугільна галузь, щоб зміцнилися позиції українських суднобудівників...

Однак гроші ці розтягли. В тому числі за них «купили» й «афганців», виділивши «шматочок» на житло і водночас затягнувши їх у так звану «Злагоду» (в народі кажуть «Зло года»). «Афганцям» житло, звісно, треба. У десятки разів більше треба. І було б більше, коли б тільки один радник Кучми не «двинув» за кордон десятки мільйонів доларів, не одержав там для власного задоволення виставковий комплекс, віллу з басейном, літак, десяток престижних іномарок... Про цю вакханалію президентського помічника доповів депутатам голова слідчої комісії Г. Омельченко.

Кілька тисяч квартир для героїв-«афганців» можна було б збудувати замість цього закордонного задоволення. Ось така арифметика виходить. Ну а коли ви за «Злагоду» — значить, за волкових, які тягнули і тягнутимуть усе, що попадає їм під руку. І за нинішніх темпів вивезення капіталу за кордон дуже швидко ділити буде нічого. І з підприємств хоч 100% амортвідрахувань забери — взяти буде теж нічого.

Не залишають «маститі» поза сферою своїх політико-комерційних інтересів і «чорнобильців» — намагаються купити і їх. До того ж методи — диву даєшся.

Про те, що торік влітку Кучма своїми антиконституційними указами зруйнував державний Чорнобильський фонд — єдине фінансове джерело захисту інвалідів, ліквідаторів, дітей-«чорнобильців», — мовчок. Про те, що торік навесні В. Пустовойтенко та В. Ющенко підписали з МВФ (Міжнародним валютним фондом) так званий меморандум, в якому зобов'язувалися, по суті, знищити систему захисту «чорнобильців», — теж було наказано мовчати —державна таємниця.

І тільки дійшлим народним депутатам вдалося витягнути на світ Божий цей мерзенний документ. Ніхто його не ратифікував, однак реалізується він на повний хід. Уряд уперто вносить на розгляд у Верховну Раду пропозиції: скоротити, урізати, обмежити права «чорнобильців». Слід віддати належне «Союзу Чорнобиль України» — він не дрімав. Усією країною прокотилися акції протесту «чорнобильців». Уряд вимушений був іти на переговори з однією із самих масових громадських організацій, підписуючи протокол, в якому бере зобов'язання фінансувати чорнобильські програми на рівні 1997 року. І підпис свій під цим документом «прем'єр» поставив.

Але діючи за принципом «Вірний своєму слову — сам дав, сам і назад забрав», до проекту бюджету 1999 року уряд вносить суму в декілька разів меншу. І лише завдяки буквально ультимативній позиції найбільшої, комуністичної, фракції у Верховній Раді ситуацію вдалося виправити і запланувати для «чорнобильців» 1,7 млрд. грн. — тобто на рівні 1997 року. Але ж і закон про бюджет уряд не збирався виконувати, фактично не надаючи грошей на розв'язання чорнобильських проблем на початку року.

Двічі — у лютому і квітні — Верховна Рада вимушена була повертатися до цього питання. Вимушена була серйозно порушити питання про відставку деяких службових осіб. І тільки після цього фінансування пішло.

Ну а коли пішло — відразу підкидають ідею: подякувати «турботливому» урядові, і на знак, так би мовити, вдячності вступити «чорнобильцям» до «Злагоди» (яке чудове слово споганили). Хоча за що дякувати? Нема за що!

Адже не виконується закон про бюджет — святая святих! (Фінансування здійснюють на рівні 85% від контрольних цифр). Із передбачених законом 260 млн. грн. на повернення торішніх боргів віддали лише 50 млн. грн. Із 20 млн. грн., незаконно взятих із Чорнобильського фонду на ремонт станції, не повернули жодної копійки.

Порушуючи закон про бюджет і Чорнобильський фонд, Мінфін і Казначейство маніпулюють грошима, як забажають.

А ситуація така: схопили «чорнобильців» за горло, душать, а за те, що трохи відпустили, — подяки вимагають.

І пальці з горла «чорнобильців» Кабмін не забирає —переконливо доводить це проект бюджету 2000 року, який одержав схвалення в уряді і представлений депутатам.

Про чорнобильський цільовий фонд там уже й не йдеться, чітке джерело фінансування теж зникло. Ну і загальна сума в 1,6 млрд. грн., виділена на всі чорнобильські програми, аж ніяк не відповідає рівню 1997 року. Але ж вищезгаданий проект підписав не хто інший, як нині діючий прем'єр Пустовойтенко.

«Союз Чорнобиль» нагадує: «Валерію Павловичу, негоже виходить. Протокол — ось він, ваш підпис рідний під ним стоїть. Треба виконувати, а то народ знову підніметься...». Ну, прем'єр широким жестом накинув до 1,8 млрд. грн., лист відповідний Голові Верховної Ради надіслав. Та й «чорнобильцям» не забув щодо необхідності подяки нагадати, і «Злагода» свіжесенькі гачки в 3,5-мільйонні «чорнобильські» маси закинула.

Та знову-таки — дякувати нема за що!

Адже з урахуванням індексації потрібно не 1,8 млрд. грн., а 2,5 млрд. грн. А з урахуванням боргів — 2,9 млрд. грн. І таку суму закладено Верховною Радою в бюджетну резолюцію.

Ця правда спливла на останньому розширеному засіданні ради СЧУ. Рада не дала себе одурити, і звернулася до уряду з вимогою виконати те, що передбачено законами України, постановами Верховної Ради України та вищезгаданим протоколом.

У палких дебатах на раді порушувалося і питання про відношення до партійних фракцій Верховної Ради. Це теж тема цікава. Під час зустрічі навряд хоч один депутат відверто виступить проти «чорнобильців». Але під час поіменного голосування, результати якого систематично публікує газета «Голос України», цілком чітко проглядає античорнобильська позиція РУХу, «зелених», НДП, ПСПУ. Вагаються «Громада», СДПУ(о), «Незалежні». Твердо і послідовно відстоюють інтереси «чорнобильців» комуністи, соціалісти, селяни. Саме пропозиції фракції Компартії (пропонував депутат Г. Долженко) закладено в бюджеті 1999 року. У нашій редакції прийнято лютневі та квітневі постанови Верховної Ради України, що примусили уряд займатися «чорнобильцями».

І це не кон'юнктура, не торгівля. Це — принципова і послідовна позиція нашої партії. Я десять років займаюся чорнобильською проблемою, і «чорнобильці» знають, що незалежно від того, можна було захищати «чорнобильців» чи ні, вигідно виступати «за» чи вигідніше було їх «здати», я від своєї позиції і позиції своєї партії не відступив.

Деякі шептуни кажуть: «Ну, і чого домігся?»

Домігся головного — довіри людей. Нас, обраних від рідних округів втретє, і десяти на всю Україну не набереться. А довіряють люди, напевно, тому, що не зраджував їх, не торгував їхнім болем, не підлаштовувся під політичну моду, не догоджав можновладцям, не намагався сподобатися ЗМІ, але завжди домагався виконання того, що обіцяв людям.

І коли «чорнобильці», та й просто люди питають, за кого голосувати, раджу — за Петра Миколайовича Симоненка, лідера комуністів України. Голосувати так тому, що за ним стоїть партія з твердими моральними принципами, з чіткою програмою. І хоч би як нас сьогодні продажні політики і засоби масової інформації не обливали брудом, не зводили наклепи — Компартія не підлаштовується, не лавірує, не торгує людським болем!

Ми твердо обстоюємо інтереси народу!

Така позиція життєво необхідна сьогодні нашій державі і нашому народові.

Володимир ЯЦЕНКО,
народний депутат XII, XIII, XIV скликань.

А ти записався у ветеринари?

Запитання руба

За радянської системи в кожному окрузі були приймальні депутатів. Громадяни, які потребували допомоги, приходили на прийом до народного депутата.

Малозабезпеченим таким чином вдавалося знайти матеріальну допомогу, скривдженим начальством —установити справедливість, ще комусь — допомогти з працевлаштуванням тощо. І кожний ветеран твердо знав: влада обов'язково розв'яже його наболіле питання. Хоча б тому, що цей громадянин був учасником Великої Вітчизняної війни і захищав Батьківщину.

У моєму виборчому окрузі № 187 на Херсонщині така традиція зберігається й досі. І над проблемами ветеранів ми працюємо не вряди-годи (до певної ювілейної дати), а постійно. У Новій Каховці та у Нововоронцовському, Бериславському, Високопільському й Великоолександрівському районах працює система депутатських приймалень і кожна людина чітко знає: так воно й має бути.

Нам вдається вишукувати кошти для допомоги громадянам. Для цього створили, зокрема, Херсонський регіональний благодійний Фонд соціального допомоги імені Фіалковського. Але розв'язуємо не тільки фінансові питання, а й ті, що стосуються діяльності місцевої виконавчої влади, роботи правоохоронних органів тощо. Тобто допомагаємо людям, чим можемо. Жінкам, у яких народилася дитина, виплачуємо допомогу з фонду в розмірі 50 гривень, студентам — іменні стипендії, ветеранським спілкам та інвалідам — хоч і невеликі, але реальні гроші. Крім цього, намагаємося також організовувати безкоштовне забезпечення ліками, допомагаємо закуповувати медичне обладнання для сільських фельдшерсько-акушерських пунктів. Я сам неодноразово віддавав свою заробітну плату для закупівлі медичного обладнання. Тобто ця система в нашому виборчому окрузі працює завдяки приватній ініціативі. Хоча я впевнений, що для цього можна знайти резерви в державному бюджеті. Насамперед, за рахунок скорочення витратної частини бюджету.

Наприклад, як з'ясувалося, ветеринари в Україні мають військові звання. Є генерали ветеринарної служби — і вони мають відповідні пільги. Є навіть Державний департамент ветеринарної медицини. Приміром, інші люди в погонах — Військово-морські сили України — не є центральним органом виконавчої влади. А от працівники ветеринарної служби мають статус державного службовця і користуються неабиякими пільгами. Звідки це взялося?..

І в такому разі чому б не створити... Державний департамент програмування?! Тобто усіх програмістів вивести з усіх органів влади — з Міністерства фінансів, Казначейства, податкової служби, митниці тощо — й створити ще одну, таку саму, абсолютно зайву структуру. І розробити статус Держслужби з програмування. Адже вони забезпечують реалізацію дуже важливого завдання — рухають науково-технічний прогрес... Чим програмісти гірші за ветеринарів?..

Володимир ФІАЛКОВСЬКИЙ,
народний депутат України.

У номер

✔ Київ

Школа допомогла місту провести змагання

Вісім майстрів спорту, заслужений майстер спорту та майстер спорту міжнародного класу брали участь у міських змаганнях з паркового спортивного орієнтування, що відбулися на житловому масиві Троєщина—Вигурівщина. Місце для них було обрано не випадково. Тут, у середній школі № 276, давно працює гурток спортивного орієнтування, в якому виросли відомі майстри, в ньому розроблялися і спеціальні спортивні карти для спортсменів, котрі вийшли на старт. До того ж, на житловому масиві гарне місце — паркова зона.

На цих масових змаганнях, присвячених 55-й річниці визволення України, переможцями стали Іван Хоменко (КПДЮ), Валерій Булейко («Магнітна стрілка»), Олег Лаврик (Товариство глухих), а також учні і випускники СШ № 276 Антон Купрису, Юлія Великанова, Євген Мацюк, Ірина Пустовойт.

Проводились ці змагання за підтримки Ватутінського районного відділу освіти та дирекції СШ № 276. Значну допомогу спортсменам надав також депутат Київради Дмитро Григорак.

З оптимізмом — у доросле життя

Майже цілий рік відчинено двері санаторно-курортних закладів Прикарпаття, Закарпаття, Полтавщини, Херсонщини, Одещини, Миколаївщини, Південного берегу Криму для дітей, котрі постраждали від аварії на Чорнобильській АЕС. Неабияку допомогу в оздоровленні юних киян надає Управління з надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Київської міськдержадміністрації. Нинішнього року вперше у санаторіях та будинках відпочинку під час канікул було проведено тестування для визначення психологічних властивостей та стану особи 12—17-річних підлітків. Програму спрямовано на комплексну, цілісну реабілітацію дитини, формування у неї позитивного сприйняття навколишнього світу, орієнтування на активну професійну діяльність та здоровий спосіб життя.

✔ Донецьк

За депутатами не стане

Стипендії для особливо обдарованих студентів державних вузів заснувала Донецька обласна рада. Відтепер 15 майбутніх спеціалістів отримуватимуть за рахунок позабюджетних коштів по 200 гривень на місяць.

✔ Рівне

Посунься, Мамаю

На українських сірниках, що випускають у райцентрі Березному на першій в Україні сірниковій фабриці, поряд з українською символікою красується козак Мамай. Але, схоже, незабаром сірники матимуть інше «вбрання». Бо уже чотирнадцять відомих українських фірм, серед яких «Оболонь», «Росинка» та інші, виявили бажання розмістити на них свою рекламу, яка не лише одна з найтиражніших, але й, на думку фахівців, одна з найдієвіших, бо приходить у кожен дім.

✔ Фотофакт

Молодий лейтенант Олена Демидчик — єдина жінка серед 188 цьогорічних випускників Харківського інституту льотчиків. Окрім червоного диплома, вона отримала з рук заступника командувача ВПС України генерал-лейтенанта Олександра Волошенка ще й розкішний букет.

Фото Олександра ГОРДІЄВИЧА (ДІНАУ).

На вкраденому доїдеш лише до в'язниці

Кримінал

На території нашої держави щодоби викрадається 25 автомобілів. Ця «діяльність» є однією з найбільш прибуткових у злочинному бізнесі.

У серпні цього року Київський міський суд засудив трьох молодиків, які протягом тривалого часу викрадали та перепродували автомобілі.

...Жителя с. Горбовичі Києво-Святошинського району Київської області Сергія Усенка і киянина Дмитра Богинського зв'язувала давня дружба і спільне захоплення — обидва до нестями любили автомобілі. Але якщо Дмитро мав свою «Мазду», то Сергій не мав машини.

Якось друзі надумали заробляти «автобізнесом».

Вистеживши потрібну машину, почали «пасти» її господаря. Як тільки той поставив «Жигулі» на узбіччі і пішов у своїх справах, Сергій поквапливо попрямував до автомобіля. Без особливих зусиль відкрив його, сів за кермо і поїхав. Дмитро поспішив за ним на своїй іномарці. Благополучно доїхавши до дачі, яка належала батькові Усенка, там у гаражі і сховали викрадений «ВАЗ-2107». Згодом так само було викрадено й автомобілі «ВАЗ-2104» та «Ауді-80».

Через деякий час Усенко отримав нове замовлення — на вантажний автомобіль «Мерседес-Бенц». За нього було обіцяно аж 4 тисячі доларів США. До справи залучили ніде не працюючого Олександра Гончарука, мешканця селища Коцюбинське Київської області.

Викрадачі озброїли Гончарука газовим пістолетом, ножем, мотузкою, двома ампулами снодійного і шприцом. Та відправили на Велику Окружну дорогу, де він під будь-яким приводом мав зупинити вантажівку і вмовити водія приїхати в облюбоване ними місце.

Все йшло за планом. Гончарук зупинив потрібний автомобіль і зробив водієві вигідну пропозицію. Мовляв, потрібно дещо вивезти із центру Києва на хутір Берковець. За це він отримає солідну суму в інвалюті. Водій погодився. А у трійці вже визрів намір прибрати водія, щоб не виникло чогось непередбаченого. Виконати цю справу доручили також Гончаруку. Вибравши зручний час, він всадив водієві ніж у спину. Однак той вчинив опір. Тоді Гончарук, погрожуючи газовим пістолетом, зробив йому ін'єкцію снодійного. Знесиленого водія зловмисники зв'язали мотузками, закинули у фургон і забрали з кишень усі документи. За наказом Усенка Гончарук мав добити водія і завезти його тіло в ліс, що той справно і виконав.

У Сумах викрадачі-вбивці заповнили фальшиві документи на викрадений автомобіль «Мерседес-Бенц» і потім попрямували на ньому в бік україно-польського кордону. На під'їзді до нього, на Ягодинському контрольно-пропускному пункті, їх затримали співробітники ДАІ Любомльського РВ УМВС України у Волинській області.

Київський міський суд засудив Сергія Усенка до 13 років позбавлення волі в УВК особливого режиму, Дмитра Богинського — до 10 років посиленого, а Олександра Гончарука до 13 з половиною років також посиленого режиму.

Анатолій ТЕРЕЩЕНКО,
старший інспектор з особливих доручень УДАІ МВС України.

Схеми великих комбінаторів

Загальна сума валютної виручки, що надійшла на рахунок підприємства, становила 737 тисяч доларів США, які було проконвертовано і без сплати податків використано на потреби підприємства

Інформацію про те, що службові особи Красилівського агрегатного заводу протягом 1998-99 років ухилялися від сплати податків, співробітники управління податкової міліції ДПА у Хмельницькій області відпрацьовували досить скрупульозно і системно.

Було встановлено, що згідно з експортним договором № 28-02 від 23 лютого 1999 року, укладеним між Красилівським агрегатним заводом та авіаційним ремонтним підприємством м. Барановичі (Республіка Білорусь), від нерезидента через два місяці після підписання угоди надійшла попередня оплата в сумі 80 тисяч 800 доларів США, або 317 тисяч гривень (за курсом НБУ на дату зарахування коштів на рахунок підприємства). Через кілька днів валютна виручка була продана і зарахована на додатковий розрахунковий рахунок заводу в Хмельницькій обласній дирекції АППБ «Аваль». З метою погашення банківського кредиту при наявній картотеці заводу на основному рахунку акціонерним поштово-пенсійним банком «Аваль» незаконно міняється статус додаткового рахунку на основний. Тому з ініціативи податкової міліції до банку було застосовано фінансові санкції в сумі незаконно перерахованих коштів — 317 тисяч гривень.

Перевірили податківці і бухгалтерський облік руху коштів по відкритих банківських рахунках та оподаткування господарських операцій, пов'язаних з ними, а також дотримання вимог валютного законодавства при здійсненні операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності.

2 лютого 1998 року Красилівським агрегатним заводом було укладено договір комісії № РВ/715611091385-810679 з федеральним державним підприємством «Державна компанія «Росозброєння» (м. Москва, Російська Федерація) на поставку Всекитайській корпорації авіаційної промисловості «АСІ» (м. Пекін, КНР) технологічного комплекту ліцензійного виробу на суму 1 мільйон 300 тисяч доларів США. Виручені кошти було спрямовано не на основний рахунок, де обліковувалася картотека в сумі 7,8 мільйона гривень, а на відкриті додаткові рахунки. Характерно, що кошти при цьому оприбутковувалися, проводилося нарахування податків, платіжні доручення на сплату податків спрямовувалися на картотеку, яка збільшувалася. Але кошти по податках не надходили.

Так, у березні минулого року заводові надійшло повідомлення від КБ «Інкомбанк-Україна» (м. Київ) про надходження валютної виручки на рахунок підприємства в сумі 350 тис. доларів США. Вся одержана валюта була продана на міжбанківському валютному ринку України, зарахована на додатковий розрахунковий рахунок заводу в ХОД АППБ «Аваль» і спрямована на погашення банківського кредиту в цьому ж банку. Жодного податку при цьому не сплачувалось. Таку ж тіньову оборудку було проведено і в серпні минулого року, коли на валютний рахунок підприємства в КБ «Інкомбанк-Україна», м. Київ, надійшла валютна виручка в сумі 250 тис. доларів США. Її також було продано на міжбанківському валютному ринку України і зараховано на додатковий розрахунковий рахунок заводу в «Інкомбанк-Україна» без сплати податків.

Загальна сума валютної виручки, що надійшла на рахунок підприємства, згідно з зазначеним вище договором становила 737 тисяч доларів США, які було проконвертовано і без сплати податків використано на потреби підприємства.

Оперативними встановили дату, суму і номер рахунку, на який повинні були надійти валютні кошти у сумі 325 тисяч доларів США з «Зовнішекономбанку» (м. Москва, Російська Федерація) в «Інкомбанк-Україна» (м. Київ) на валютний рахунок заводу. З метою визначення сприятливого часу для входу в банк і зменшення вірогідності відкликання коштів заводом було проведено аналіз поясного часу з урахуванням його різниці між Україною, Росією та США. Тільки після втручання працівників обласного управління податкової міліції 325 тис. доларів були зараховані на валютний рахунок заводу та заблоковані, що дало можливість попередити використання їх на потреби за вищенаведеною схемою.

Як наслідок, слідчим відділом УПМ області порушено кримінальну справу стосовно службових осіб Красилівського агрегатного заводу.

Віктор ЧИЖ,
підполковник податкової міліції.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Двічі перетнув кордон і попався міліції

Що найчастіше роблять водії, наїхавши на пішохода? Надають допомогу, викликають швидку і міліцію? Якби ж то. Найчастіше вони з місця пригоди втікають, хоча практика підказує, що у скоєному не завжди винен водій.

— Такі злочини у нас під особливим контролем, — каже заступник начальника державтоінспекції Тернопільської області Анатолій Сивирин, — адже втеча це вже злочин, бо водій залишає жертву помирати або в муках чекати чиєїсь сторонньої допомоги. Із 33 таких пригод на сьогодні розкрито 31.

Остання викликала особливий резонанс. Близько півночі рибалка повертався додому на велосипеді. Його знайшли мертвим на дорозі. Водій невстановленого автомобіля, скоївши наїзд, з місця пригоди втік. На дорозі експерти знайшли дрібні речові докази, за якими встановили, що на велосипедиста наїхав вантажний автобус «Івеко» червоного кольору.

Слідчі припустили, що вантажівка могла бути з-за кордону. Перевірили подібні автомобілі не лише на Тернопіллі, а й у п'яти сусідніх областях. Виїхали на митницю, і виявилось, що водій справді перетнув кордон і лише по дорозі назад з Польщі на Київщину, куди віз товар, втрапив на очі працівникам ДАІ.

Авто, зареєстроване у Чернівецькій області, водив житель Кам'янця-Подільського Хмельницької області, а товар перевозив для киян. Отож виявити злочинця допомогла тільки пильність людей, які не отримують за це не лише нагород, а й повної зарплати.

Галина СТОРОЖУК.

Тернопільська область.

Податкова міліція попереджає: плати, багатим будеш!

Спитайте в «Лесі», що зараз у моді

У Новограді-Волинському заздрять тим, хто працює в ЗАТ ВКФ «Леся»

Спонсор «ГУ»

Якщо перефразувати слова прославленої поетеси-землячки, ім'я якої носить ЗАТ ВКФ «Леся», то це підприємство — мов ті самі досвітні вогні, що світять у темряві економічних негараздів, в той час коли нам тільки обіцяють сонячні промені економічних реформ. Найкраще про це скажуть цифри. Минулого року порівняно з попереднім обсяг виробництва зріс більш як на 18 відсотків. Це невелике ЗАТ годує і Новоград-Волинський, і державі допомагає: за рік до бюджетів усіх рівнів перераховано мільйон гривень. А робітниці підприємства — то нерідко єдині годувальники в сім'ї. По-перше, боргів у зарплаті, як і з виплат до бюджету, «Леся» не має. По-друге, зарплата тут найвища у місті.

Отож на початку дев'яностих швейна фабрика, на якій раніше шили тільки жіночі халати, взялася за складне замовлення інофірми. Впоралися успішно, на «Лесю» вийшли й інші фірми. За час роботи з ними завдяки безпроцентним кредитам замовників придбано найсучаснішого обладнання на мільйон 700 тисяч гривень. Тепер швейні дільниці обладнано спеціальними й універсальними машинами фірм «Джукі», «Пфафф», «Бройзер», «Текстіма», найсучаснішими паропрасувальними та дублювальними установками. А найголовніше — то зростання кваліфікації самих кадрів. Адже німецькі фірми поставляють плаття, блузи, брюки, спідниці, пошиті в Новограді-Волинському, до Англії, Франції, Швейцарії, Голландії, Бельгії, Іспанії, Австрії... За сприяння надійних зарубіжних партнерів сьогодні 90 відсотків продукції йде за кордон.

Але саме тому й виникли проблеми через квоти на експорт. Навесні взагалі довелося всьому колективу піти у відпустку. Хоч і була та відпустка оплачувана, й після неї робота знайшлася, тривога за завтрашній день не полишає. З Києва відповідають, що розпочато роботу з укладення нової угоди про торгівлю текстильною продукцією між Україною та країнами ЄС і наша сторона ставить за мету повне скасування кількісних обмежень на експорт вітчизняної продукції до країн ЄС. Але то на 2000 рік. А нинішнього року і обсяги виробництва, і зарплата знизилися. Дивує і нестабільність. То раптом виникає загроза введення ПДВ на давальницьку сировину — а це означає зупинку підприємства. То доводиться писати листи в Київ, застерігаючи: не підвищуйте митних зборів за давальницьку сировину з 0,2 відсотка до двох відсотків, бо тільки здається, що це небагато, а насправді майже дорівнює місячному фонду оплати праці.

... Одна з робітниць зізналася:

— Дуже хотілося б шити такі добротні вироби для наших людей, тоді й етикетки пришивали б до них не з назвами іноземних фірм, а свої, «Лесині».

Для цього потрібен надійний партнер в Україні, що співробітничав би з «Лесею» на взаємовигідних умовах.

Телефон у Новограді-Волинському для ділових пропозицій: (04141) 5-23-19.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Щоб пам'ятали й поважали

До 210-річчя з дня заснування міста Миколаєва мале підприємство «Можливості Кіммерії» випустило у світ енциклопедичний словник «Николаевцы». До нього вміщено 2000 статей про людей, причетних до історії Миколаєва, розвитку його традицій, про людей, котрі зробили помітний внесок у культурне, спортивне життя міста корабелів.

Це одна з перших спроб видання таких енциклопедій на території колишнього СРСР та Європи. Ідея створення унікального словника належить директорові підприємства «Можливості Кіммерії» Валерію Анатолійовичу Карнауху, який не лише реалізував її з редакційною радою, а й фінансував вихід у світ тисячного накладу. Майже увесь він уже розійшовся, бо на енциклопедію в Миколаєві з нетерпінням чекали викладачі шкіл та вузів, музейні працівники, історики, письменники і всі миколаївці, котрим дорога історія міста.

Готуючи цю інформацію, я подумав ось про що: чому б і в інших містах України не створити такі енциклопедичні словники, які могли б стати основою для багатотомного видання — «Українці»? Звісно, підготовка до видання такої праці потребуватиме багато часу й зусиль, але ми, українці, цього варті. Тим паче у «Можливостей Кіммерії» досвід роботи (нехай над маленькою енциклопедією) вже є. І він заслуговує на увагу.

Олександр БІЛИК.

На знімку: директор підприємства «Можливості Кіммерії» Валерій Карнаух зі своєю працею.

Фото Олександра КРЕМКА (ДІНАУ).

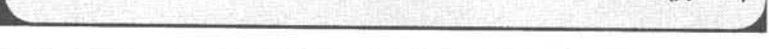

Оголошення

Арбітражний суд Дніпропетровської області

(49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А)

Порушив справи про банкрутство:

1. № Б 26/112-99, Товариства з обмеженою відповідальністю «Триумф», 320052, м. Дніпропетровськ, вул. Алтайська, 5, р/р 26003101166001, МФО 305017 в Дніпропетровській обласній дирекції АКБ СР «Укрсоцбанк».
2. № Б 18/69-99, Дочірнього підприємства «Дніпропетровське спеціалізоване управління № 445» закритого акціонерного товариства «Дніпроелектромонтаж», 320089, м. Дніпропетровськ, вул. Новобудівельна, 3, р/р 2600730160494, МФО 305385 в Красногвардійському відділенні ПІБ м. Дніпропетровська.
3. № Б 2/115-99, Приватної фірми «Віктор і Я», 320066, м. Дніпропетровськ, вул. Гладкова, 38, кв. 50, р/р 26000002146029, МФО 305590 в Дніпропетровській філії АТ «Укрінбанк».
4. № Б 2/15/60-99, Дочірнього підприємство «Прилад Електронік» Акціонерного товариства закритого типу «Виробниче об'єднання Дніпропетровський приладобудівний завод», 320019, м. Дніпропетровськ, вул. Краснозаводська, 5, р/р 26003120376001, МФО 305299 в Петровському відділенні КБ «Приватбанк» м. Дніпропетровська.
5. № Б 26/25-99, Приватної фірми «Нінон», 320289, м. Дніпропетровськ, вул. Янгеля, 6, р/р 2600630160754, МФО 305385 в Красногвардійському відділенні ПІБ м. Дніпропетровська.
6. № Б 26/65-99, Дніпропетровського управління механізації № 573 — дочірнє підприємство колективного підприємства «Дніпросантехмонтаж», 320000, м. Дніпропетровськ, вул. Енергетична, 15, р/р 2600530160492, МФО 305385 в Красногвардійському відділенні ПІБ м. Дніпропетровська.
7. № Б 24/208-99, Дочірнього підприємства «Камертон плюс» товариства з обмеженою відповідальністю «Анна-2», 320097, м. Дніпропетровськ, вул. Перекопська, 15, р/р 2600130160661, МФО 305385 в Краногвардійському відділенні ПІБ м. Дніпропетровська.
8. № Б 18/173-99, Приватного підприємства «Угоднік», 320070, м. Дніпропетровськ, вул. Леніна, 10, МФО 305686 в АКБ «Прем'єрбанк» м. Дніпропетровська.

Майнові вимоги кредиторів та пропозиції санаторів приймаються протягом місяця від дня публікації оголошення.

Арбітражним судом Львівської області

порушено справи про банкрутство за позовами ДПІ Львівської області

1. ДП «Електрон» ВАТ «Концерн-Електрон», справа № 2/596. Юридична адреса: м. Львів, вул. Стороженка, 32, р/р № 26004000000111 в АК «Електрон-банк» МФО 325213.
2. ТзОВ «Росинка», справа № 2/972-23/231. Юридична адреса: Львівська область, Жидачівський район, с. Баківці, р/р № 26003301425131 в Українському Акціонерному комерційному промислово-інвестиційному банку Сихівського відділення м. Львова, МФО 325655.
3. ТзОВ «Любисток», справа № 2/1317-27/298. Юридична адреса: 292210, Львівська область, м. Червоноград, вул. Сокальська, 1, р/р № 26001301400308 в Червоноградському відділенні АК «ПІБ».
4. ПП ВКФ «Зеніт-Авто», справа № 2/1315-23/285. Юридична адреса: м. Львів, вул. Тургенєва, 14/7, р/р № 26009012354 в Першій філії АТ ЗУКБ м. Львова.
5. ВІП ТзОВ «Галінвест», справа № 2/1322-23/264. Юридична адреса: м. Львів, вул. Городоцька, 171/14, р/р № 2600100011690 в АКБ Соціального розвитку.
6. ТзОВ «Наталі», справа № 2/1168-7/317. Юридична адреса: м. Львів, вул. Ген. Чупринки, 106, р/р № 260040012621 в АКБ «Укрсоцбанк» м. Львова.
7. ПП «Діскавері», справа № 2/1450-23/322. Юридична адреса: м. Львів, вул. Кобилиці, 19/1, р/р № 26004012360 в Першій філії АТ ЗУКБ м. Львова.
8. ВКМП «Гамма», справа № 2/1171-7/319. Юридична адреса: Львівська область, м. Золочів, вул. Пушкіна, 1/24, р/р № 26009201035001 в Золочівському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 325075.
9. ПТП «Резерв», справа № 2/1519-7/396. Юридична адреса: 292050, Львівська область, м. Буськ, вул. Довбуша, 43а, р/р № 26003200159001 в АПБ АК «Україна» м. Буськ.
10. ПП «Галина», справа № 2/1460-7/372. Юридична адреса: 292050, Львівська область, м. Буськ, вул. Троянд, 9/23, р/р № 26004200255001 в АПБ АК «Україна» м. Буськ.
11. МПП «Тонус», справа № 2/1461-7/373. Юридична адреса: 292050, Львівська область, м. Буськ, вул. Шашкевича, 106а, р/р № 26002200246001 в АПБ «Україна» м. Буськ.

Арбітражний суд Львівської області приймає заяви кредиторів та санаторів протягом місяця з дня публікації цього оголошення за адресою: м. Львів, вул. Личаківська, 81.

До відома громадськості

Спільне підприємство «АРЛЕС»,

м. Київ, вул. Струтинського, 4, тел. 240-77-15 подав до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про видачу ліцензії з постачання природного газу за нерегульованим тарифом за місцем здійснення заявленої діяльності в Україні.

Арбітражним судом Херсонської області

(73000, м. Херсон, вул. Горького,18) порушено справу про банкрутство № 6/303-Б ТОВ «Трест-Агрохім», що знаходиться за адресою — м. Херсон, вул. Поповича, 19-а, р/р 26008001430266 в ХФ АКБ «Югтокобанк».

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Арбитражный суд Донецкой области

(340405, Донецк, бул. Пушкина, 34)

возбудил дело № 18/201б от 5.07.99 о признании банкротом КСП им. Горького, с. Бердянское Донецкой области (р/с 26006200099001 в Мариупольском отд. АК АПБ «Украина», МФО 335559, ОКПО 00695083).

Претензии кредиторов и предложения санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

До відома громадськості

ЗАО «Ірбіс»,

310006, Україна, м. Харків, вул. Коперника, № 8, к. 1, тел. (0572) 21-87-13, подало до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про видачу ліцензії на постачання природного газу за нерегульованим тарифом за місцем здійснення заявленої діяльності в Україні.

ДО УВАГИ АКЦІОНЕРІВ ВАТ «МАР'ЯНІВСЬКИЙ СКЛОЗАВОД»

Загальні збори акціонерів відбудуться 14 грудня о 14.00 в приміщенні будинку культури ВАТ "Мар'янівський склозавод", що міститься за адресою: 12725, Житомирська обл., Баранівський р-н. смт. Мар'янівка, вул. Дзержинського, 3. Реєстрація учасників зборів проводитиметься з 9.00 до 14.00 за місцем проведення зборів.

Порядок денний:

1. Звіт правління ВАТ "Мар'янівський склозавод" про фінансово-господарську діяльність і подальший розвиток виробництва.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Звіт спостережної ради.
4. Про затвердження рішення правління ВАТ щодо спільної діяльності підприємства і ПП "ЯН". Визначення повноважень фірми "ЯН". Звіт і перспективи цієї діяльності.
5. Внесення змін та доповнень до статуту ВАТ "Мар'янівський склозавод" відповідно до прийнятих рішень.

Для реєстрації учасникам зборів необхідно мати документ, що посвідчує особу, представникам акціонерів — доручення та документ, що посвідчує особу.

Довідки за телефоном: 8 (04144) 73-2-45.

Інформаційно-координаційний

Центр комерційного права України Запрошує

правників та інших зацікавлених фахівців взяти участь **у відкритому обговоренні та експертизі найважливіших законопроектів**, які розглядаються у Верховній Раді України, а також у дискусіях навколо важливих питань законопроектування.

Ваші думки, пропозиції будуть опубліковані в мережі Інтернет на сторінках Центру та Верховної Ради України, а також у спеціальних друкованих виданнях центру.

Надіслані вами матеріали обговорення буде передано в комітети для врахування під час розгляду відповідних законопроектів у Верховній Раді України.

Центр створює базу даних експертів комерційного права.

Просимо разом із пропозиціями надсилати свої дані для реєстрації.

Адреси в Інтернеті — WWW.ABA.KIEV.UA, WWW.RADA.KIEV.UA.

Якщо ви не маєте доступу до Інтернету, співпрацюйте з нами через електронну пошту за адресою — clcu@aba.kiev.ua

Телефони для довідок — (044) 235-8628; 235-8627; 235-8625.

Проект здійснюється за підтримки USAID, ABA/CEELI та Української правничої фундації.

Діяльність Центру комерційного права спрямовано на розвиток електронних технологій накопичення аналізу та розповсюдження юридичної інформації.

Арбітражний суд Одеської області

порушив справу № 17-2/2864 про визнання банкрутом ВАТ "Вигодянське ХПП", Біляївський район, ст. Вигода, вул. Елеваторна,1.

Претензії кредиторів і можливих санаторів прийматимуть протягом місяця зі дня опублікування оголошення.

Загублений Установчий договір Спільного українсько-німецького підприємства з обмеженою відповідальністю «УНА» від 19 серпня 1993 року вважати недійсним.

Відкрите акціонерне товариство «Львівагромехмонтажкомплект» повідомляє про припинення діяльності шляхом ліквідації. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення за адресою: Львівська обл., Перемишлянський р-н, м. Бібрка, вул. Галицька, 185, телефон: (03263) 4-33-96. Ліквідаційна комісія.

ЗАТ «Промресурспоставка»,

м. Київ, бул. Лесі Українки, 24-А, ідентифікаційний код 20067503,

повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця по тел: 464-04-28, 464-04-29.

У номер

✔ Київ

31 жовтня не забудьте про годинник

Державна комісія єдиного часу і еталонних частот України повідомляє, що на всій території країни 31 жовтня 1999 року о 4-й годині за київським часом відміняється літній час переведенням стрілки годинника на одну годину назад.

✔ Кіровоград

«Осінній вернісаж-99»

Виставка-ярмарок під такою назвою відбулася у Світловодську. Її організатором став місцевий регіональний бізнес-центр. У ній взяли участь підприємства легкої промисловості України, зокрема Уманська швейна фабрика «Роксолана», черкаські трикотажна фабрика «Любава» і взуттєва фабрика «Лавента». На нинішньому «Осінньому вернісажі» свою продукцію презентували кондитери Тернополя, колективи Дніпропетровського виноекстракційного заводу, Роганського м'ясопереробного заводу та інших підприємств.

Головна мета таких виставок-ярмарків — допомогти підприємствам та торговельникам швидше опанувати місцеві ринки.

✔ Миколаїв

Нормативом ситий не будеш

На державному рівні встановлено конкретну норму плати пенсіонерам за використання сільгосппідприємствами їхніх земельних паїв. Проте в багатьох селах Миколаївщини ветерани вступають у зиму із загрозою нужденності. Бо керівники господарств не поспішають укладати відповідні договори — ними не охоплено в ряді районів до третини й навіть більше ветеранів. У сільгосппідприємствах «Зелена поляна» та «Бузьке» Арбузинського району, приміром, над отими угодами ще тільки «думають». І таких випадків чимало. Не обтяжувати себе нормативними документами деяким керівникам вельми вигідно: тицьнуть ветеранові 1 — 2 центнери зерна — й уся плата. Норматив, отже, хоча й встановлено, однак ним ситий не будеш. Потрібен ще й контроль за його виконанням.

✔ Донецьк

«Судний день» відкладається

Сесія Донецької обласної ради продовжила сільгоспвиробникам термін повернення заборгованості за регіональним контрактом. Накопичені протягом трьох попередніх років борги — 41 мільйон гривень — буде пролонговано, а частково, якщо відповідна комісія визнає їх безнадійними, списано. За регіональним контрактом-99 селянам, зважаючи на неврожай, дозволено розрахуватися на 45 відсотків.

Мал. Віктора ПОПОВА.

На біржу кроком руш

Що з цього вийде, покаже час

Агробізнес

Віднині згідно з постановою Кабміну «Про активізацію діяльності біржового аграрного ринку» закупівля сільськогосподарської продукції та продовольства для державних і регіональних потреб, а також поставка підприємствам АПК матеріально-технічних ресурсів, придбаних за рахунок коштів держбюджету, здійснюватиметься лише через товарні біржі.

Біржові ціни, вважає заступник міністра агропромислового комплексу Петро Шейко, стануть орієнтиром для товаровиробників під час укладання договорів купівлі—продажу. Що унеможливить ціновий демпінг та сприятиме відходу від бартерної системи. Торгівля через біржовий ринок, сподіваються в МінАПК, також допоможе погасити заборгованість із соціальних виплат селянам не продукцією (за цінами, вищими від ринкових), а живими грішми. Для цього Пенсійному фонду і Державній податковій адміністрації доручено спрямовувати сільськогосподарську продукцію та продовольство, що надходять від виробників у рахунок погашення заборгованості, на біржовий агроринок.

Окремо зазначається: МінАПК затверджуватиме правила випуску і обігу товарних документів, що надають право працювати на біржовому ринку і здійснювати певні біржові операції. Товаровиробникам дозволено зараховувати на спеціальний рахунок кошти, отримані від продажу сільгосппродукції на біржах. У разі необхідності господарства зможуть використовувати ці гроші на придбання матеріально-технічних ресурсів. Якщо, звісно, щось залишиться після сплати рахунків за раніше закуплені пально-мастильні матеріали, міндобрива, запчастини тощо.

Що з цього вийде, покаже час. Принаймні досі роботу близько 300 бірж регулювала Національна асоціація бірж — як громадська організація вона не могла здійснювати в повному обсязі координацію їхньої роботи. Нині на себе цю функцію взяло МінАПК. Що, на думку учасників біржового ринку України, дасть змогу розраховуватися державі та сільгоспвиробникам за ринковими цінами.

Богдан ДОВНИЧ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Врожай-99

Виграють лише комерсанти

Збирання цукристих на Рівненщині триває. До кінця жовтня передбачається «поставити крапку». Цукровари області переробляють сировину не лише із своєї області, а й з сусідніх — Хмельницької, Львівської, Тернопільської, Житомирської.

На ринку подешевшав цукор — по 1 грн. 35 коп. — 1 грн. 40 коп. за кілограм. Проте самих цукровиків це не радує, як і господарів бурякових плантацій. З огляду на вартість пального і запчастин селянам невигідно вирощувати цукрові буряки, і площі солодких коренів щорічно зменшуються. А переробникам де брати сировину? Виграють поки що лише комерсанти...

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Трансгенна картопля: монстр чи панацея?

У монсантівської картоплі є прибічники й опоненти

Нові сорти

У світі триває запекла суперечка: як ставитися до нових сортів картоплі так званих трансгенних модифікацій? З одного боку, вони обіцяють людству великі економічні вигоди — згадані сорти не бояться колорадського жука. З другого, викликають серйозне занепокоєння, чи не завдаватимуть шкоди людському здоров'ю?

Поки дискутують учені мужі, американська фірма «Монсанто» пропонує європейським країнам скористатися своїм інтригуючим винаходом. Україна як велика аграрна держава не могла не опинитися в полі її інтересів. Але до масового її споживання поки що не дійшло. Вчені остерігаються побічних ефектів. Та в лабораторіях деяких наукових закладів закордонну порушницю спокою почали вирощувати. На Буковині зайнялася цим станція карантину рослин Української академії аграрних наук, що в селі Бояни Новоселицького району. І ось перший урожай трансгенної незнайомки зібрано.

— Сорт і справді стійкий до колорадського жука, — підтвердив директор установи кандидат сільськогосподарських наук Павло Мельник. — Однак має й істотні недоліки — схильний до ураження хвороботворними мікроорганізмами, передовсім боїться місцевих мікробів. А про смакові якості не варто й говорити —вони вочевидь поступаються сортам української селекції.

У монсантівської картоплі є прибічники й опоненти. Тому перш ніж давати їй широку дорогу до споживача, спершу годилося б піддати ретельному науковому аналізу. Саме на цьому наполягали торік учасники міжнародної конференції з питань захворювання картоплі в Європі, що проводилася в Чернівцях. Така ж думка прозвучала і з трибуни 49-ї сесії Європейської і Середземноморської організації захисту картоплі в Парижі, учасником якої був і я.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Спорт

Ми віримо в «Динамо»

Учора динамівці Києва прибули до Марибора. Це після Любляни друге за величиною місто Словенії, населення якого становить 120 тисяч чоловік. О 18.00 кияни випробували поле стадіону «Людскі врт», що вміщує 10 тисяч глядачів. Хоча ціна на квитки висока (40 німецьких марок — на криті трибуни, 25 марок — на відкриті), їх у касах уже немає. У зустрічі «Марибор» — «Динамо», звичайно, є прихований підтекст. Її у Словенії розглядають як попередню підготовку в психологічному плані до наступних поєдинків збірних наших країн до Євро-2000. Поки що шанси збірних вважають рівними, а от на клубному рівні словенці віддають перевагу «Марибору», який, так само як і кияни, теоретично претендує на друге місце. Судитиме гру іспанська бригада арбітрів. У полі — 42-річний Хуан Антоніо Фернандес Марин, асистуватимуть йому Сальвадор Чіріно Ривера і Хосе Енчуйк Сальдес. Початок матчу о 20.45 за місцевим часом. Повболіваймо за наших хлопців біля телевізорів. Нам така потрібна ця перемога.

Першість України. Друга ліга. Перенесені матчі. Група «Б»: «Оболонь-ППО-2» — «Кривбас-2» — 3:3. Група «В»: «Машинобудівник» — «Зоря» — 2:4.

Кубкові пристрасті в розпалі

не лише в Європі, а й у нас. Вони кипіли в перших чвертьфінальних матчах розіграшу Кубка другої ліги. Розмах, звісно, не європейський, але інтерес до них у провінційних містах помітний. У Хмельницькому «Поділля» виграло в «Буковини» — 2:0, у Борисполі «Борисфен» з таким самим рахунком переміг «Нафтовика», в Херсоні «Кристал» розійшовся мирно — 1:1 — з «Гірником-спорт» з Комсомольська. Цікавий був двобій у Харкові, де зустрічалися земляки — «Металіст-2» і «Арсенал». Друга команда майстрів, завдяки точному удару Рижих, переграла лідера групи «В» «Арсенал» —1:0. До речі, «Металіст-2», який виступає також у цій групі, посідає у першості лише 8-ме місце.

Учора відбулися матчі у відповідь 1/4 розіграшу Кубка другої ліги. Про те, хто вийшов до півфіналу, ми повідомимо у найближчих номерах газети.

Редактор номера Олександр БІЛИК.

Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 236694.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311200.
1 2 3 4 5 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець – Верховна Рада України